

Vinařský věstník

10

2023

Obsah:

Z domova	2
Ze zahraničí	4
Sklizeň hroznů 2023 v zahraničí	13
Finance ve vinařství	17

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

ZDROJ: MOJELAHVE.CZ

Z domova

Z prvního kola žádostí o dotace společné zemědělské politiky podpoří Ministerstvo zemědělství jednotlivé sektory vyváženě

5. 10. 2023 – Tisková zpráva — Žádosti o podporu svých investičních plánů za téměř 10 miliard korun podali zemědělci v 1. kole nové společné zemědělské politiky EU. Ministerstvo zemědělství (MZe) může pokrýt zhruba polovinu všech požadavků ve výši 4,9 miliardy korun z unijního a národního rozpočtu. Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) zveřejnil seznamy doporučených projektů 25. září.

Investiční projekty do zemědělství dostanou v rámci 1. kola společné zemědělské politiky vyváženě rozvrženou pomoc. Rozdělení finanční obálky navrholo MZe tak, aby byla podpořena většina malých projektů s výdaji do 2 milionů korun v hospodářstvích do 150 hektarů. Větší projekty a projekty větších zemědělců týkající se chovu skotu, prasat a drůbeže byly podpořeny tak, aby úspěšnost žadatelů byla rovnoměrná. S ohledem na zákaz klecových chovů od roku 2027 budou podpořeny všechny projekty zaměřené na dobré životní podmínky nosnic, které splní dotační podmínky.

„Podpora většiny malých projektů a rovnoměrné rozvržení podpory větších projektů je dobrou zprávou pro posílení konkurenceschopnosti našich zemědělců. Zaměřili jsme se také na podporu investic v menších podnicích, u kterých je velký potenciál rozvoje a je pro ně obtížnější získat hotovost na rozšíření svého podnikání,“ řekl ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL).

V 1. kole v celkem 9 záměrech podali zemědělci na investiční projekty v živočišné a rostlinné výrobě, chovu skotu, prasat, drůbeže, welfare drůbeže, ostatní živočišné výrobě a pěstování révy vinné celkem 4 371 žádostí za 10 miliard korun. Ministerstvo zemědělství může pokrýt zhruba polovinu všech požadavků, ve výši 4,9 miliardy korun z unijního a národního rozpočtu.

Dotační program spravuje pro MZe Státní zemědělský intervenční fond (SZIF). Ten celkem v 1. kole na všechny podpory (tedy nejen na zemědělské ale i na potravinářské investice, podporu mladých zemědělců a inovace) zaregistroval 5 632 žádostí v hodnotě 13,3 miliardy korun, a to na investiční i neinvestiční projekty. Zájemci o dotaci už dostali zprávu o výsledku, uspokojeno bude 3 300 žádostí. Peníze se vyplácejí až po realizaci jednotlivých projektů, které musí být dokončeny zpravidla do dvou let od podpisu dohody mezi platební agenturou a žadatelem.

„Žadatelé, kteří se se svými projekty umístili pod čarou pro doporučení, budou mít další příležitost v příštím roce na podzim. Vyplní pouze novou žádost a projektovou dokumentaci, stavební povolení i další potřebné podklady, pokud budou platné, nemusí znovu obstarávat. Budou tak dříve a lépe připravení,“ doplňuje Kateřina Adamcová, ředitelka Sekce projektových opatření PRV, OP Rybářství a Národních dotací, SZIF.

V 1. kole příjmu žádostí na rozvoj venkova podle Strategického plánu společné zemědělské politiky 2023–2027 (SZP) mohli zemědělci a potravináři žádat o podpory na investice do zemědělských podniků, zpracování produktů, zahájení činnosti mladých zemědělců, inovace při zpracování produktů a zavedení výsledků výzkumu do zemědělské a potravinářské praxe.

**VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

Nová pravidla pro značení vín: větší přehlednost a jistota o jejich původu

12. 10. 2023 – Tisková zpráva — Ministerstvo zemědělství upravilo vyhlášku o provedení některých ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství. Norma nově stanoví definice o víně a vůbec poprvé určuje, co může být označeno jako

oranžové nebo nefiltrované víno. Novela vstoupí v platnost 15. října letošního roku.

Větší přehlednost v označování vín a větší jistota pro spotřebitele, odkud víno pochází, to jsou přínosy upravené vyhlášky o provedení některých ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství. Novela určuje, kdy mohou být na etiketě vín uváděny některé informace (např. o historii vína či jeho výrobce) a vyobrazení (např. určitého místa, objektu či erbu).

„Místa, objekty nebo symboly vážící se k České republice mohou být vyobrazeny pouze na etiketách vín vyrobených z tuzemských hroznů, jejichž místo výroby, nebo jejich výrobce, má k vyobrazení blízký geografický nebo historický vztah. Touto úpravou významně omezíme klamání spotřebitelů prodejem zahraničních vín s etiketami, na kterých jsou známá místa České republiky. Nebude tedy možné, aby zákazník v lahvi opatřené etiketou s obrázkem například Pražského hradu objevil víno původem z Moldávie,“ řekl ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL).

Novela také upravuje definice většiny tradičních výrazů užívaných pro označování vína, např. „panenská sklizeň“ nebo „mladé víno“ a současně byly zavedeny nové tradiční výrazy jako „rezerva“ a „grand rezerva“ rozlišující šumivá vína na základě délky jejich zrání.

Jako „panenská sklizeň“ může být označeno pouze víno vyrobené z hroznů z první sklizně vinice, přičemž nově může tato víno sklizeno již ve druhém roce po výsadbě. V případě „mladého vína“ byla prodloužena lhůta, ve které může být nabízeno spotřebitelům, až do 30. dubna roku následujícího po sklizni. Šumivá vína vyrobená tradiční metodou druhotného kvašení v lahvi, která zrála v lahvi na kalech minimálně 18 měsíců, mohou být označena jako „rezerva“ a v případě, kdy zrála nejméně 30 měsíců, jako „grand rezerva“.

Naprostou novinkou je vytvoření základního právního rámce s vymezením technologických postupů pro „oranžová ▶

vína“, „nefiltrovaná vína“ a přirozeně šumivá vína typu „pétillant naturel“, jejichž obliba u spotřebitelů významně roste.

Oranžová vína získávají svou osobitou barvu a chuť dlouhou macerací, nefiltrovaná vína neprochází během procesu své-

ho zrání a lahvování filtrací a ponechávají si svůj přirozený jemný zákal. Vína typu „pétillant naturel“ nebo také „PET NAT“ jsou přirozeně šumivá vína, která se ještě před ukončením kvašení stáčí do lahví a opatřují nejčastěji korunkovým uzávě-

rem. Jejich jemné bublinky tedy nevznikají druhotným kvašením po přidání kvasinek a cukru, jako je tomu u tradiční šampaňské metody.

**VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

Ze zahraničí

C/C: Glyfosát

Stálý výbor EK pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva (SCOPEAF) dnes hlasoval o návrhu EK na obnovení povolení glyfosátu, ale během hlasování nebylo dosaženo potřebné kvalifikované většiny. Návrh podpořilo osmnáct členských států, tři hlasovaly proti (AT, HR, LU) a šest se zdrželo hlasování (BE, BG, DE, FR, MT, NL).

Další kroky: V listopadu (dva až šest týdnů po hlasování) se předpokládá zasedání odvolacího výboru. Pokud však ani v této další fázi nebude dosaženo kvalifikované většiny ani pro, ani proti, bude muset Komise rozhodnout o svém vlastním návrhu.

COPA-COGECA/13. 10. 2023/JS

Glyfosát

Jčlenské státy EU by měly v polovině října, dne 13/10/2023, hlasovat o návrhu Evropské komise na prodloužení licence na používání glyfosátu v Evropské Unii o deset let. Proti návrhu Komise, tedy proti prodloužení licence, by mohlo podle prozatímních informací hlasovat Německo, Malta, Rakousko a Chorvatsko, k odmítnutí návrhu se zatím přiklání i Nizozemí. Naopak podpořit návrh Komise by podle zatím neoficiálních informací mohlo Švédsko, Polsko, Dánsko, Rumunsko, Bulharsko, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Španělsko, Portugalsko a Řecko. Schválení návrhu může být zablokováno pouze kvalifikovanou většinou členských států, které by hlasovaly proti návrhu Komise (nejméně 55 % členských států, které zastupují nejméně 65 % obyvatel EU). Klíčovou roli by tak mohla sehrát Francie, u které zatím není známo, ke které z možností se přikloní. Francouzské ministerstvo zemědělství

němčině uvedlo, že s návrhem Komise není zcela spokojeno – Komisi plánuje požádat o zvážení implementace francouzského národního přístupu v otázce glyfosátu i na evropské úrovni. Francie aktuálně uplatňuje částečný zákaz používání glyfosátu tam, kde existují alternativy, a ponechává možnost rozšíření zákazu používání glyfosátu v případě, že se objeví alternativy nové. Francie rovněž plánuje požádat Evropskou komisi a Evropský úřad pro bezpečnost potravin o urychlení vývoje metod hodnocení rizik pro biologickou rozmanitost. S ohledem na množství otázek, které má Francie v plánu vznést směrem ke Komisi, evropská média očekávají, že by se dne 13/10/2023 mohla zdržet hlasování. Německo ale s Francií současně jedná ve snaze zajistit většinovou podporu odmítnutí návrhu Komise.

FOODNET.CZ, 7. 10. 2023

Hlasování o glyfosátu v EU

Členské státy EU hlasovaly dne 13/10/2023 na zasedání Výboru pro zvířata, rostliny, potraviny a krmiva (SCOPEAF) o návrhu Evropské komise na prodloužení licence na používání glyfosátu v Evropské Unii o deset let. Aby byl návrh schválen, muselo by se pro jeho podporu vyjádřit 55 % členských zemí reprezentujících alespoň 65 % evropských občanů. Proti návrhu Komise hlasovalo pouze Chorvatsko, Rakousko a Lucembursko, zdrželo se Německo, Francie, Bulharsko, Nizozemí, Belgie a Malta. Zbytek zemí hlasoval pro prodloužení licence o deset let podle návrhu Komise. Pro návrh se tedy vyjádřilo celkem 66 % zemí, které ale zastupují pouze 55 % obyvatelstva EU. Návrh Komise tedy v tomto kroku nebyl schválen, protože nebylo dosaženo kvalifikované většiny. Návrh se nyní posouvá k od-

volacímu výboru, který by se měl sejít v polovině listopadu, dva až šest týdnů po hlasování, které proběhlo 13/10/2023 (pravděpodobně 15/11/2023). Pokud by nebylo dosaženo kvalifikované většiny ani v rámci tohoto výboru, bude muset Komise o svém návrhu rozhodnout sama. Rozhodnutí musí být přijato do 14/12/2023, protože platnost stávajícího povolení končí dne 15/12/2023.

FOODNET.CZ/17. 10. 2023

Hlasy pro a proti glyfosátu v EU jsou stále v rovnováze

Kdyby záleželo na „prosté“ většině, Stálý výbor pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva (SCOPEAF) by v pátek 13. října přijal návrh Komise EU na schválení glyfosátu na dalších deset let. Byla však zapotřebí takzvaná „kvalifikovaná“ většina, tedy 55 % členských států, které zároveň musí reprezentovat 65 % obyvatel EU. Proti opětovnému schválení hlasovaly 3 členské státy – Rakousko, Lucembursko a Chorvatsko, 6 se zdrželo a zbývajících 18 členských států hlasovalo pro návrh Komise. Těchto 18 však představuje pouze 55 % obyvatel EU, takže „kvalifikovaná“ většina se nedostavila ani ze strany zastánců, ani ze strany odpůrců návrhu.

Německo se zdrželo hlasování – stejně jako Francie, Nizozemsko, Bulharsko, Belgie a Malta. Spolkový ministr zemědělství Cem Özdemir v tiskové zprávě vysvětluje, že Německo nesouhlasilo s prodloužením povolení, protože glyfosát nepochybně poškozuje biologickou rozmanitost. Současně vyzval Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA), aby vypracoval uznávanou vědeckou metodu hodnocení rizika pro biologickou rozmanitost, protože taková metoda na úrovni EU dosud neexistuje. Zástupci ekologických organizací inter- ▶

pretují výsledek hlasování podobně jako Özdemir. Organizace Pesticide Action Network (PAN) Europe, která pesticidy obecně odmítá, považuje výsledek hlasování za důležitý signál a tvrdí, že zohledňuje obavy většiny Evropanů z účinků pesticidů na zdraví a životní prostředí.

Naopak organizace zemědělců (COPA) a venkovských družstev (COGECA) EU reagovaly na výsledek hlasování s velkým zklamáním. Poukázaly na závěry EFSA a Evropské agentury pro chemické látky (ECHA), které obě shledaly glyfosát jako obecně bezpečný pro zamýšlené použití. Zastřešující organizace EU si stěžovaly, že navzdory tomu došlo k dalšímu mediálně-politickému zmatku. Uvedly, že zejména kroky mnoha nevládních organizací jsou na hony vzdálené snahám předsedkyně Evropské komise Ursuly von der Leyenové o depolarizaci zemědělských debat. Zdůraznili, že dosud neexistují žádné rovnocenné alternativy k používání glyfosátu. Klaus Schneider, předseda německého svazu vinařů, se pro časopis Wirtschaftswoche vyjádřil podobně: zákaz glyfosátu by byl pro vinaře velmi škodlivý, v závislosti na topografii a typu půdy by jinak vinaři museli plevel řešit opět mechanickými nástroji.

DDW/16. 10. 2023/JS

Hlasování Zemědělského výboru EP k SUR

Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova (COMAGRI) hlasoval dne 09/10/2023 o svém stanovisku k návrhu směrnice / nařízení o udržitelném používání pesticidů. Členové výboru nejprve hlasovali o návrhu na úplné odmítnutí návrhu Komise. Návrh na odmítnutí byl zamítnut poměrem hlasů 17 pro, 23 proti a 7 se zdrželo. Následovalo celkem dvě a půl hodiny dlouhé hlasování o stovkách pozměňovacích návrhů, z konečného výsledku vyplynulo:

- Členové Výboru podpořili evropský cíl redukce používání syntetických pesticidů a rizik s jejich používáním spojených o 50 % do roku 2035 (oproti 2030).
- Podpořili návrh, podle kterého se členské státy budou muset rozhodnout, jak k tomuto cíli přispějí, a to nastavením vnitrostátního cíle pro redukci pesticidů o nejméně 35 % (oproti pevně stanoveným národním cílům ze strany Komise), přičemž odmítli návrh Komise

na metodiku výpočtu intenzity používání pesticidů.

- Referenčním obdobím pro redukci by podle COMAGRI měl být průměr z let 2011 – 2013 (oproti 2015 – 2017, jak navrhuje Komise).
- Komise by do konce roku 2029 měla realizovat hodnocení proveditelnosti dosažení cílů Unie pro snížení používání pesticidů do roku 2035, a to s ohledem na dostupnost alternativních látek na ochranu proti škůdcům a přípravků na ochranu rostlin s nízkým rizikem. V případě, že by bylo vyhodnoceno, že na evropském trhu neexistuje dostatek dostupných a relevantních alternativ, mohlo by dojít k prodloužení termínu implementace redukčních cílů.
- Členské státy by měly mít zajištěnou flexibilitu stran toho, jak definovat své citlivé oblasti. Ty by měly být definovány v národním strategickém plánu pro udržitelné používání pesticidů a následně by měly být schvalovány Evropskou komisí. Europoslanci ale nepodpořili druhou část kompromisu, která podrobně stanovovala, ve kterých částech území lze vymezit citlivé oblasti (tato část zmiňovala například směrnici o stanovištích, vodě, ptactvu, předpisy na ochranu opylovačů a zranitelných osob).
- Europoslanci podpořili, aby v citlivých oblastech vymezených členskými státy mohly být využívány látky povolené v ekologickém zemědělství, biologická ochrana a nízkorizikové látky.
- Ochranná pásma by podle COMAGRI měla být nastavena v šíři 3 metrů.
- COMAGRI podpořil výjimku o délce 120 dnů pro použití chemických přípravků na ochranu rostlin v citlivých oblastech za určitých podmínek (například v případě šíření škůdců).
- Členové COMAGRI nepodpořili návrh, který se týkal povinnosti zemědělců používat elektronický registr k zaznamenávání preventivních postupů i použití každé aplikace pesticidů.
- COMAGRI podpořil, aby Integrovaná ochrana proti škůdcům (IPM) byla spíše vodítkem než závaznou povinností, odstraněn byl návrh Komise na zavedení povinnosti zemědělců používat nechemické nástroje v boji proti škůdcům před použitím pesticidů.
- COMAGRI podpořil zrychlený schvalovací proces pro nízkorizikovou a biologickou ochranu a možnost dočasného povolení přípravků na biologickou ochranu rostlin odvozených z přírodních látek členskými státy.

- COMAGRI odmítnul návrh Komise, podle kterého by zemědělci v kontextu implementace těchto předpisů měli být kompenzováni z rozpočtu SZP. Podle COMAGRI je třeba hledat zdroje mimo omezený rozpočet SZP.

Konečné stanovisko bylo schváleno poměrem hlasů 26 pro, 9 proti, 3 se zdrželi. Výbor COMAGRI k návrhu Komise zpracovával pouze vlastní stanovisko, k některým článkům měl sdílené kompetence (výhradní kompetence měl pouze k návrhu o využívání zdrojů ze SZP), hlavní mandát pro přípravu stanoviska Evropského parlamentu má ale Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (COMENVI). COMENVI by měl hlasovat o svém návrhu dne 24/10/2023. Podle zatím neoficiálních informací se zdá, že by COMENVI mohl plánovaný termín hlasování stihnout. Dohody zatím v rámci COMENVI nebylo dosaženo stran definice citlivých oblastí, u redukčních cílů COMENVI uvažuje o 50 % pro chemické pesticidy a rizika s jejich používáním spojená a o 65 % pro více nebezpečné pesticidy, a to ve srovnání s průměrem let 2013 – 2017. Cíle by měly být splněny do roku 2030. Diskuse v COMENVI ale stále pokračují, informace se tedy ještě mohou měnit.

FOODNET.CZ/17. 10. 2023

Koalice jedenácti členských států Evropské Unie navrhla zrušit národní redukční cíle v návrhu Evropské Unie na udržitelné používání pesticidů o Komisi navrhovaných 50 % do roku 2030

Koalice celkem 11 členských států EU navrhla v uplynulém týdnu zrušit národní redukční cíle v návrhu Evropské komise na udržitelné používání pesticidů a rizik s jejich používáním spojených na polovinu do roku 2030. V návrhu Evropské komise z června 2022 byly navrženy redukční cíle v míře 50 % na evropské i na národní úrovni (s určitým zohledněním výchozího stavu v členském státě, žádný redukční cíl by ale nesměl dosahovat méně, než 35 %). Koalice zemí – Česko, Slovensko, Bulharsko, Estonsko, Maďarsko, Itálie, Litva, Lotyšsko, Malta, Polsko a Rumunsko – ale vyzvala k přepracování návrhu o udržitelném používání pesticidů tak, aby byl odkaz na národní redukční cíle zcela vypuštěn. ▶

Povinné národní redukční cíle jsou podle těchto zemí nespravedlivé, protože trestají země, které již používání pesticidů výrazně omezily, nebo jich obecně používají méně. Místo národních cílů by podle koalice měl každý členský stát ve svém národním akčním plánu popsat opatření, která by měla přispět k dosažení cílů Unie v oblasti snižování pesticidů do roku 2030. Koalice rovněž navrhuje vypustit z návrhu Komise odkaz týkající se konkrétní metodiky výpočtu vnitrostátních cílů. Stran zmíněných navrhovaných opatření, jak by členské státy moly přispět k evropskému cíli, koalice uvádí, že by tato opatření měla být založena na spolehlivých vědeckých a statistických datech. Ta by měla zahrnovat například zajištění potravinového zabezpečení, dostupnost ekonomicky a technicky adekvátních nechemických alternativ i seznam druhů škůdců vyskytujících se v jednotlivých členských státech. Opatření by podle koalice mělo být možné upravovat.

FOODNET.CZ, 23. 10. 2023

PIWI odrůda Voltis byla dobře hodnocena v prvních degustacích šampaňského

Comité Champagne pořádal zakryté degustace cuvée šampaňského s odrůdou Voltis a bez ní. Ochutnávka pro tisk se konala 29. září 2023, pět cuvée obsahovalo 5 až 10 % odrůdy Voltis. Nejvyšší hodnocení ze všech vzorků získalo cuvée složené z 90 % z odrůdy Chardonnay a 10 % z odrůdy Voltis. Těchto pět cuvée ochutnalo přibližně 700 odborníků. Právě směs s 10 % Voltisu získala nejvyšší hodnocení.

VITISPHERE/4. 10. 2023/JS

Včasné varování před plísní révy

Společnost Corteva Agriscience vytvořila řešení pro včasnou detekci plísně révy a v budoucnu i pro padlí révy, které je jistě lákavé. Toto nové řešení pro včasnou detekci zahrnuje použití činidel umístěných v sadě, kterou lze vzít s sebou na vinici a která je navržena tak, aby odhalila případnou přítomnost inokula plísně révy na listech ještě předtím, než se objeví první příznaky. V praxi tato technika zahrnuje drčení listů, které vypadají zdravě a jsou vybrány na zá-

kladě specifického protokolu. Rozdrcená směs se pak smíchá s činidlem a ponoří se do ní testovací proužek. Přibližně po 45 minutách se na proužku objeví buď dvě čárky – v takovém případě je výskyt plísně révy potvrzen – nebo jedna čárka. Cílem je odhalit výskyt plísně velmi brzy, řešení má pomoci snížit četnost ošetření na ochranu rostlin a doplnit tak nástroje pro podporu rozhodování o aplikaci.

VITISPHERE/6. 10. 2023/JS

Uhlíkové vyrovnání na hranicích

Přechodná fáze mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM) nabyla účinnosti dne 01/10/2023. Přechodná fáze CBAM se vztahuje na dovoz cementu, hnojiv, železa, oceli, hliníku, elektřiny a vodíku. Dovozy musí podávat zprávy o objemu zboží a o emisích skleníkových plynů, které při výrobě vznikly. Finanční vyrovnání emisí v přechodné fázi aplikováno nebude. První zpráva obsahující údaje o dovozech a emisích za čtvrté čtvrtletí 2023 má být dovozci předložena 31/01/2024.

FOODNET.CZ, 7. 10. 2023

Průmyslové emise v EU

Evropské instituce se dne 10/10/2023 sešly v rámci dialogu k projednání směrnice o průmyslových emisích. Evropská komise v roce 2022 navrhla do působnosti směrnice zahrnout i skot a snížit prahové hodnoty dobytčích jednotek, od jejichž dosažení by podniky byly považovány za průmyslové. Rada Evropské Unie ve svém stanovisku podpořila zachování skotu v působnosti směrnice, prahové hodnoty původně navrhované Komisí ale navrhla zvýšit. Evropský parlament přijal stanovisko, ve kterém žádá o zachování současného stavu, tedy o benevolentnější prahové hodnoty a o vyloučení skotu z působnosti směrnice. Evropské instituce od července 2023 zahájily vyjednávání v trialozích, v rámci kterých se snaží dosáhnout společného stanoviska, které by pak představovalo výsledná evropská pravidla. V rámci dialogu 10/10/2023 ale hlavní zemědělské aspekty návrhu nebyly diskutovány, podle očekávání evropských médií by zemědělské aspekty včetně nejcitlivější otázky zahrnutí

skotu do působnosti směrnice měly být projednány až v rámci posledního trialogu, který je naplánován na 28/11/2023. S ohledem na skutečnost, že byla naplánována pouze tři jednání trialogu a že citlivé zemědělské otázky zatím nebyly projednány, média očekávají, že poslední trialog bude velmi dlouhý a náročný.

FOODNET.CZ/17. 10. 2023

Solární panely pokrývají vinice v Bordeaux

Nevyřešenou otázkou je, zda vinaři, kteří si nad své vinice umístí panely, ztratí status apelace. I proto probíhá další výzkum. V Gironde byl vybrán blok vinic s odrůdou Merlot o rozloze 20 arů ve Villenave d'Ornon k instalaci 253 otočných fotovoltaických panelů s dvojítm povrchem pro demonstrační účely. Panely Vitisolar byly oficiálně představeny 19. září 2023. Cílem je prozkoumat dlouhodobý dopad agri-voltaiky na vinice a na životní prostředí a spojit ochranu vinic s výrobou udržitelné energie. V průběhu pěti let bude společnost Vitisolar studovat kompatibilitu fotovoltaické konstrukce vyrábějící elektřinu s révou vinnou, prozkoumat výhody konstrukce chránící révu v případě nepříznivého počasí nebo během sucha a také studovat její zdravotní stav. Po pěti letech si může INRAE konstrukci, kterou lze demontovat, ponechat.

Celkové náklady činí přibližně 2,7 milionu eur. Kromě dopadu solárních panelů na révu vinnou, kvalitu úrody, výnosy a biologickou rozmanitost jsou zde také sociální a ekonomické otázky. Jde o kombinaci ochrany révy se samozásobením a prodejem elektřiny.

VITISPHERE/25. 9. 2023/JS

Mladí zemědělci a malé a střední podniky v EU

Evropská komise zveřejnila dne 12/10/2023 dva průzkumy zaměřené na přístup mladých zemědělců a malých a středních zemědělských podniků k finančním prostředkům. Podle výsledků dosáhla neuspokojená poptávka zemědělců po financování ze strany bank v roce 2022 výše 62 miliard EUR. Tento nedostatek úvěrů a finančních investic se nejvíce dotýká malých zemědělských ▶

podniků a mladých zemědělců. V případě malých a středních podniků zpracovávajících zemědělsko-potravinářské produkty činí tento deficit 5,5 miliardy EUR, přičemž mezi jednotlivými členskými státy existují významné rozdíly. Požadavky bank na zemědělce jsou podle komisaře pro zemědělství a rozvoj venkova Janusze Wojciechowského vysoké a přísné, což zemědělským výrobcům a mladým zemědělcům ztěžuje možnost konkurovat ostatním podnikům. Podle komisaře je důležité, aby se finanční trh otevřel financování zemědělců za rovných podmínek, a aby se členské státy EU ve svých strategických plánech SZP více zaměřily na využívání širokého spektra finančních nástrojů. Evropská komise bude v posuzování situace pokračovat, zpracovat by měla tři další studie zaměřené na přístup k financování potravinového řetězce a možnosti podpory ekologických investic prostřednictvím finančních nástrojů EZFRV a o hodnocení situace některých zemědělských odvětví, která jsou nedostatečným přístupem k financím obzvláště postižena – polní plodiny (obiloviny a zelenina) a živočišná výroba (mléko, mléčné výrobky, drůbež).

FOODNET.CZ/17. 10. 2023

EP podpořil mladé zemědělce

Evropský parlament přijal dne 19/10/2023 usnesení o generační obměně v zemědělských podnicích budoucnosti. Evropský parlament vyjádřil podporu mladým zemědělcům a uznal jejich význam v boji proti změně klimatu, ztrátě biologické rozmanitosti, vylidňování venkovských oblastí a při zajišťování potravinového zabezpečení. Mladým zemědělcům a jejich rodinám musí být zajištěny spravedlivé příjmy a odpovídající životní podmínky ve venkovských oblastech, členské státy by měly vypracovat soudržné a dlouhodobé strategie pro venkov s cílem generační obměnu podporovat. Evropská komise by pak podle Parlamentu měla vyhodnotit všechny možné kroky na úrovni EU ke zlepšení přístupu mladých zemědělců k zemědělské půdě a ke zlepšení transparentnosti na trhu s půdou, a to včetně vytvoření střediska pro monitoring zemědělské půdy.

FOODNET.CZ, 24. 10. 2023

Přezkum politiky zeměpisných označení – výsledek 4. zasedání trialogu 24. října

Během 4. zasedání trialogu, které se konalo 24. října, dosáhly Rada a EP předběžné dohody, jejímž cílem je posílit zeměpisná označení a další režimy jakosti pro víno, lihoviny a zemědělské produkty a zlepšit jejich využívání v celé EU.

Některé hlavní prvky předběžné dohody a některá zlepšení:

- Uznaná seskupení producentů: Členské státy budou moci na žádost určit seskupení producentů jako uznaná seskupení producentů s rozšířenými pravomocemi a odpovědností. Stávající systém uznaných seskupení producentů, který existuje ve 4 členských státech, bude zachován, přičemž pro ostatních 23 členských států bude vytvoření systému uznávání dobrovolné.
- Udržitelnost: U zemědělských produktů a vín se budou moci seskupení producentů dohodnout na postupech udržitelnosti, které jdou nad rámec norem Unie nebo vnitrostátních norem.
- Ustanovení o víně: Ustanovení týkající se označování, kontrol a ochrany budou vrácena do nařízení o společné organizaci trhu (SOT), zatímco ostatní ustanovení budou spadat do působnosti nového nařízení.
- O EUIPO: EK bude i nadále výhradně odpovědná za všechny postupy týkající se zeměpisných označení, které toto nařízení upravuje. EUIPO jí může být nápomocna, pouze pokud jde o provádění administrativních úkolů, v rozsahu, v jakém to bude možné. EK bude o této pomoci každoročně informovat Radu a EP.
- Označení původu: Uvádění původu surovin pro chráněná zeměpisná označení je dobrovolné.
- Postup zápisu: Zjednodušené a účinnější postupy, které zkrátí čekací dobu mezi podáním žádosti a samotným zápisem zeměpisného označení.

Další kroky

Technické práce budou pokračovat s cílem dokončit právní text. Po dokončení bude text předložen zástupcům členských států ve Zvláštním výboru pro zemědělství (SCA) ke schválení (30. října). V následujících měsících bude muset být nařízení formálně přijato Parlamentem a Radou, aby mohlo

být zveřejněno v Úředním věstníku EU a vstoupit v platnost.

COPA-COGECA/25. 10. 2023/JS

Nová studie odhaluje zranitelnost francouzských vinařských družstev

La Coopération Agricole a Haut Conseil de la Coopération Agricole zveřejnily první ekonomický a finanční průzkum vinařských družstev. Studie, která zahrnuje všechna vinařská družstva s výjimkou družstev v Champagne, potvrzuje, že sdružují malé vinaře. Družstevní vinaři obhospodařují v průměru 7,5 hektaru vinnic, zatímco francouzští vinaři jako celek 13,5 hektaru. Překvapivější je, že po dlouhém období poklesu se plocha obhospodařovaná družstevními vinaři během posledního sledovaného vinařského roku 2020/2021 zvýšila na 275 000 ha. Je to důsledek ekonomických potíží, které vedou nezávislé vinaře ke vstupu do družstev. Přesto družstva mezi lety 2010/2011 a 2020/2021 ztratila 34 000 hektarů. Navíc počet družstev neustále klesá, a to téměř o 2 % ročně, z 504 na 415 ve stejném období, v důsledku fúzí.

Průměrná velikost družstva nyní činí 662 hektarů. Podle tohoto kritéria jsou na prvním místě družstva v Bordeaux, před družstvy v Languedoc-Roussillon, kde na jedno družstvo připadá v průměru 815 ha oproti 741 ha. Družstva v údolí Loiry jsou velikostí s 349 ha na posledním místě. Družstva produkují 35 až 40 % francouzského vína v závislosti na roce. Jejich silnou stránkou jsou vína s CHZO. V závislosti na roce sklízí 63 až 68 % francouzské produkce, zatímco u CHOP je to 35 % a u vín bez CHOP/CHZO překvapivě jen 25–30 %. Družstva se také velmi zaměřují na produkci růžových vín, která ve sledovaném období v průměru tvořila 58 % národní sklizně, zatímco u červených vín to bylo 40 % a u bílých 41 %.

V ekonomických ukazatelích jsou na tom francouzská vinařská družstva hůře. Zatímco návratnost kapitálu investovaného v družstvech činila v roce 2021 v průměru 2,15 %, v soukromém sektoru to bylo podle údajů Crédit Agricole 5,5 %. Stejně tak zatímco splacení dluhů v družstvech trvá 5,7 roku, u obchodníků vínem je to jen 3,7 roku. Proč dochází k takovým rozdílům? Družstva pracují s hrozny od všech členů, zatímco obchodníci s vínem si své dodavatele hroznů vybírají. Negocianti mohou také ▶

investovat jen do několika uzavřených území, na rozdíl od družstev, která jsou vázána celou územní působností. Náklady na zpracování jsou tedy u obchodníků nižší.

VITISPHERE/BERTRAND COLLARD/19. 10. 2023/JS

Španělské víno teče po francouzských silnicích

Vinařské odvětví důrazně odsuzuje útoky na španělské víno ve Francii, oznámila 19. října v tiskové zprávě Španělská vinařská interprofesní organizace (OIVE). Organizace z Pyrenejského poloostrova na okraj vědeckého kongresu o víně a zdraví v Toledu uvedly, že naprosto odmítají útoky na španělské řidiče kamionů ve Francii ze strany vinařů z této země, kteří se snažili zabránit převozu španělského vína přes hranice. Na základě výzvy Syndicat des Vignerons de l'Aude (SVA) začali demonstranti ráno blokovat španělské kamiony projíždějící přes hranice na mytnici Le Boulou, rozbíjeli bedny s vínem Freixenet cava a vypustili cisterny se španělským červeným vínem určeným pro provozovnu obchodníka s vínem Johanès Boubée v Nîmes. Přitom španělské vinařské společnosti svědomitě dodržují všechny evropské obchodní předpisy. Hispánské vinařské odvětví vítá rychlou podporu svého ministerstva zemědělství, které ráno odsoudilo tyto akce jako podkopávání volného pohybu zboží v rámci Evropské unie a vyzývá k přijetí nezbytných opatření, aby se zabránilo dalším neoprávněným útokům.

„Vyzýváme orgány, aby zajistily, že se tento typ útoku nebude opakovat, a aby přijaly nezbytná opatření, která zajistí, že odpovědné osoby přestanou jednat beztestně. Musí se zodpovídat před zákonem a za své činy zaplatit“, oznámila Španělská konfederace nákladní dopravy (CETM) v tiskové zprávě. Dodala, že to není poprvé, co jsou společnosti silniční nákladní dopravy a samostatně výdělečně činní pracovníci vystaveni tomuto druhu agrese zcela neoprávněným způsobem, který ohrožuje bezpečnost profesionálních řidičů a vede také k významným ztrátám pro toto odvětví. Poslední akce SVA v Le Boulou se uskutečnila v květnu 2017, kdy byl francouzský dovoz španělského volně loženého vína nejvyšší.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/20. 10. 2023/JS

Francouzští vinaři protestují proti levnému dovozu ze Španělska

Asi 500 francouzských vinařůablokovalo minulý týden mytnou bránu na dálnici na hranicích se Španělskem. Podle zpráv médií při své protestní akci proti dovozu levných vín ze sousední země zničili několik tisíc litrů vína. Vinaři z několika jihofrancouzských vinařských regionů zastavili kamiony přijíždějící ze Španělska a nechali naložené víno rozlít na dálnici. Podle zpráv mezinárodních médií přitom zničili asi 10 000 litrů červeného, bílého a šumivého vína. Protestující pálili pneumatiky automobilů, vyhazovali celé palety s vínem Cava z korby kamionu a vyprazdňovali cisterny na silnici.

V pozadí protestní akce je 6,5 milionu hektolitrů vína dovezeného ze Španělska a Maroka do Francie v roce 2022, většinou za ceny o polovinu nižší než u francouzských vín. Vinaři z této země proto požadují od francouzské vlády ekonomickou podporu. Trh s vínem v zemi se již několik měsíců nachází v propadu.

DER WINZER/23. 10. 2023/JS

Dopis a výhrůžky vinařů z Aude zprostředkovatelům a obchodníkům s vínem

Syndicat des Vignerons de l'Aude (SVA) rozeslal 20. října široké základně zprostředkovatelů (négociants) a obchodníků vínem, ve kterém zdůrazňuje, že již není čas na diskusi, ale na varování. Dopis vyzývá k úplnému zastavení nákupů vín z jiných oblastí nebo cizích zemí, dokud nebudou vína z Aude prodávána za únosnou cenu, tj. za cenu v roce 2020 s přihlédnutím k inflaci za posledních několik let. V dopise se také uvádí: „Neopomeneme provést kontroly, které zajistí, že tento požadavek bude respektován. Budeme velmi ostražití...“.

Poté, co 5. října Comité d'Action Viticole zapálil stáčírnu a 19. října během demonstrace SVA rozbíjel a vypouštěl španělská vína, byl rozeslán tento dopis. Obchodníci argumentují tím, že „nyní více než kdy jindy musíme projevit odpovědnost a rozum a nepodléhat konfrontaci“. Nemůžeme vyhrožovat kupujícím a štvát jednu část odvětví proti druhé. Nelze toho dosáhnout tím, že budeme útočit na španělské kamio-

ny na hranicích. Vyzývají veřejné orgány, aby sehrály svou roli při dodržování zákonů, ochraně zboží a osob a volném pohybu výrobků na území Francouzské republiky.

Jednání zneprátených stran jsou podmíněna možnými žalobami vinařů proti obchodníkům. SVA plánuje novou demonstraci v Narbonne na sobotu 25. listopadu, i když nevylučuje, že do té doby dojde k dalším akcím.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/23. 10. 2023/JS

Ve vinařství chybí ruce po celém světě

Téměř polovina (45 %) všech vinařství v celosvětovém vinařském odvětví trpí nedostatkem pracovníků. Vyplývá to ze studie, kterou v letech 2021 a 2022 provedla univerzita Geisenheim. V odvětví výroby vína byly postiženy především zpracovatelské podniky (55 %), o něco méně malá vinařství (48 %) a vinařská družstva (47 %). Zejména během sezónních prací ve vinicích (63 %) a ve sklepě (51 %) chyběly pomocné ruce. Méně pracovníků chybělo v oblasti prodeje (25 %) a téměř žádný nedostatek pracovníků na úrovni managementu (4 %) – ten souvisí s klasickou strukturou rodinných podniků. Nedostatek sezónních pracovníků byl způsoben omezeními kvůli covidu v některých zemích, například na Novém Zélandu, která ztěžovala vstup zahraničních pracovníků do země. Nízká porodnost v mnoha zemích vedla k tomu, že o sezónní brigády usilovalo málo studentů. Navíc pracovní podmínky pro sezónní pracovníky zůstávají i přes zvýšení minimální mzdy v zemích, jako je Německo, neatraktivní. Kromě sezónních pracovníků vinařům často chyběli řidiči nákladních automobilů a vysokozdvížných vozíků, protože ti obvykle nacházeli atraktivnější pracovní nabídky v průmyslu.

V prodejních kanálech si na nedostatek pracovních sil stěžovaly zejména hotely (90 %) a restaurace (66 %). To je do značné míry způsobeno uzavíráním provozoven v souvislosti s covidem, během něhož museli zaměstnanci z nutnosti přejít do jiných odvětví a našli tam mnohem atraktivnější pracovní podmínky s pravidelnější pracovní dobou příznivou pro jejich rodiny. Dovožci, distributoři, vývozcí a obchodníci s vínem jsou postiženi méně – zde obecně převládá pravidelná pracovní doba, sezónní ▶

výkyvy jsou méně výrazné a smlouvy jsou odpovídajícím způsobem většinou dlouhodobé.

Nejčastějšími oběťmi nedostatku pracovních sil byli zbývající zaměstnanci, kteří tak museli pracovat navíc a přijímat přesčasy (57 %). Čtvrtina podniků byla nucena zadat některé činnosti externím poskytovatelům služeb, což snížilo jejich zisk. Třetina podniků se snažila zlepšit pracovní podmínky, čtvrtina podniků zvýšila mzdy. Každý pátý podnik se snažil čelit nedostatku zaměstnanců větší mechanizací a digitalizací.

WEINWIRTSCHAFT/12. 10. 2023/JS

Více Australanů nakupuje tiché víno online než v kamenném obchodě

Průzkum společnosti Euromonitor International ukázal, že větší část australských spotřebitelů volí nákup vína online prostřednictvím platform elektronického obchodu než v tradičních maloobchodních prodejnách osobně. Víno představuje více než 37 % prodeje alkoholu online, zatímco prostřednictvím kamenných prodejních kanálů pouze 23 %. Výzkum společnosti Euromonitor, který analyzoval výkonnost elektronického obchodu s vínem v Austrálii, se zabýval tím, jak maloobchodní kanály a sezónní preference ovlivňují prodej.

Červené víno se nejvíce prodávalo v australských zimních měsících od července do září, kdy se prodalo o 40 % více v porovnání s online prodejem tichého bílého vína. V prvním čtvrtletí roku 2023, tedy v létě, kdy jsou nejvyšší teploty, převyšovalo bílé víno červené víno o 25 %. V oblasti elektronického obchodování vítězí menší hráči, přičemž rozhodování o nákupu ovlivňuje rozmanitost nabídky a akční ceny. Spotřebitelé stále dávají přednost nákupu šumivého vína v obchodě kvůli hmatovému zážitku z interakce s produktem a uspokojení z osobního nákupu produktu s vysokou cenou.

WINETITLES.COM.AU/5. 10. 2023/JS

Francie dováží méně španělského nebaleného vína a více Prosecca

Za posledních 10 let Francie nikdy nedovezla ze Španělska tak málo vína, což odráží pokles nákupů volně lože-

ného vína a nárůst zahraničních šumivých vín, zejména z Itálie. Podle celních údajů zpracovaných společnostmi Business France dovezla Francie v prvním pololetí roku 2023 celkem 3,1 mil. hl vína (-3 % oproti prvnímu pololetí roku 2022), z toho 1,9 mil. hl španělského vína (-6 %). S 65 % objemu dovozu svého vína do Francie dosáhlo Španělsko nejnižší úroveň dodávek za posledních deset let. Šumivá vína zaznamenávají výrazný nárůst objemu (+13 %), který podporuje především dovoz Prosecca (+21 %).

Italská vína s objemem 408 000 hl (+8 %) představují 13 % dovozu, ale prudce rostou v hodnotovém vyjádření: 123 milionů eur neboli 27 % hodnoty. Cena španělských nebalených vín je obzvláště nízká: 42 €/hl (stabilní oproti roku 2022, ale vyšší než 32 €/hl v roce 2021), ve srovnání s 66 €/hl italských nebo jihoafrických vín. Dovážena italská šumivá vína tvoří ze 75 % Prosecco (130 000 hl, +16 %), španělská šumivá vína jsou z 90 % Cava (34 000 hl, +4 %) a následují německá šumivá vína (14 000 hl +20 %). V zásadě platí, že francouzský dovoz tichého nebaleného vína klesá (2,2 mil. hl v roce 2023, -5 % oproti roku 2022), ale poptávka ve Francii roste po lahvových vínech (+10 000 hl u tichých vín oproti roku 2022, tj. +2 %, +20 000 hl u šumivých vín, tj. +13 %, +15 000 hl u BiB, tj. +21 %). Nebalené víno stále tvoří 72 % celkového objemu dovozu vína do Francie.

V případě francouzského dovozu nebaleného vína vývoj závisí na tom, zda Francie potřebuje více vína, než vyrábí, zda byla úroda vína ve Francii dobrá, zda jsou ceny vína ve Francii vysoké a zda Španělsko najde pro svá vína lepší trhy. Francie stále dováží více než 4 miliony hektolitrů nebaleného vína ročně a současně má problémy s nadměrnou nabídkou. Je to otázka ceny. Ze statistiky není jasné, kolik nebaleného španělského vína se použije k výrobě „vína z EU“ a v jakém poměru jsou tyto směsi španělského a francouzského vína.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/13. 10. 2023/JS

Záchrana sladkého Ryzlinku rýnského v Alsasku?

Organizace „Le Syndicat des Vignerons indépendants d'Alsace“ (Synvira) zaslala francouzskému Národnímu in-

stitutu pro původ a kvalitu (INAO) oficiální dopis s námitkami. Důvodem je rozhodnutí povolit v Alsasku označení „Riesling“ pouze pro suchá vína. Tímto se organizace se svými téměř 450 členy připojuje k opozičnímu hnutí proti tomuto rozhodnutí, které je stále hlasitější. Oficiální tisková zpráva k tomuto tématu byla zveřejněna 25. září, a tedy ještě v rámci dvouměsíční lhůty pro podání námitek.

Synvira chce i nadále povolit výrobu polosuchých, polosladkých nebo sladkých vín odrůdy Ryzlink rýnský s názvem odrůdy a označeními Alsasko a Alsasko Grand Cru. Podle jejich názoru by plánovaný zákaz vedl ke snížení srozumitelnosti označení pro spotřebitele. Vyzývají INAO, aby i nadále podporoval výrobu vín s vysokou přidanou hodnotou, která vyjadřují bohatství svého terroir a jsou dědici historie alsaských vín, k nimž tradičně patří i polosuché, polosladké nebo sladké Ryzlinky rýnské. Kromě toho vznesli námitky proti další plánované změně specifikace označení Alsasko a Crémant de Alsace, podle níž má být zrušen zákaz zavlažování vinic. Jako důvod uvádějí, že by mohla utrpět image a kvalita, pokud by se zavlažování „otevřela stavidla“.

WEINWIRTSCHAFT/4. 10. 2023/JS

Španělsko v roce 2022/23 vyvezlo méně vína, ale vyfakturovalo více eur

Španělské středisko pro sledování trhu s vínem uvádí, že Španělsko uzavřelo hospodářský rok 2022/23 s 60,3 milionu litrů vyvezeného vína méně, ale s vyšším obratem, a to o 27,9 milionu eur. Vyvezlo tak víno v hodnotě 2 969,4 mil. eur (+0,9 %), celkem bylo vyvezeno 2 074,2 mil. litrů (-2,8 %). Negativní vývoj převládá u vín s CHOP, u kterých vývoz poklesl o 30 mil. litrů (-10 %) a ve financích o 41 mil. eur (-3 %). Pokles je zaznamenán také u vývozu perlivých (-0,8 mil. eur) a likérových vín (-3,3 mil. eur). Kompenzováno to bylo zvýšením vývozu lahvových vín bez CHOP (+39,7 milionů eur), vín v obalech BiB (+17,4 milionů eur), vína nebaleného (+10,2 milionů eur) a šumivých vín (+5,9 milionů eur). Dobře se vede baleným odrudovým vínům, která již překonávají vína s CHZO v hodnotě a postupně se jim přibližují i v objemu, a vínům v BiB (+27 % v hodnotě a +28,5 % v objemu). ▶

V případě lahvového vína je hlavní destinací pro španělské lahvové víno Spojené království, i když ztrácí přibližně 3,5 % v hodnotě i objemu. Za pozornost stojí nárůst prodeje do Ruska a Portugalska za posledních dvanáct měsíců. V případě nebaleného vína je Itálie trhem, který přestal nakupovat, (-88,2 milionu litrů), následovaná Alžírskem (-6,9 milionu litrů). Na druhé straně Německo (+25,6 mil. litrů) a Portugalsko (+23,6 mil. litrů) byly trhy, které nejvíce zvýšily své nákupy.

Tuto zprávu o vývozu španělského vína vypracovala Španělská observatoř trhu s vínem (OeMv).

TECNOVINO.COM/ZÁŘÍ 2023/JS

V Německu je vinný střík stále oblíbenější

Společnost Reh Kendermann znamenala nový rekord v prodeji vinných stříků značky „Strandgut“. Podle společnosti se v hospodářském roce 2022/2023 prodalo 1,3 milionu lahví tohoto výrobku, který byl do sortimentu zařazen v roce 2015. To představuje nárůst o přibližně 40 % oproti předchozímu roku. Společnost se sídlem v Bingen se tak považuje za předního výrobce lahvoových vinných stříků a jejich bílý i růžový střík tvoří z 30 % víno a ze 70 % voda. Za nárůstem stojí zejména láhev o objemu 0,275 litru. Její prodej se zvýšil o 48 %. Ale i láhev o objemu 0,75 litru zaznamenala nárůst o 27 %. Největší nárůst byl zaznamenán v jižním Německu. Firma vidí ve stříku velký potenciál jako ve vítané změně od piva a Radleru.

WEINWIRTSCHAFT/27. 9. 2023/JS

Německo s novým CHZO

Evropská komise 17. října oznámila, že na seznam chráněných zeměpisných označení (CHZO) zařadila braniborské víno „Großräscher See“ u Cottbusu. Chráněné zeměpisné označení Großräscher See patří do kategorie „Brandenburger Landwein“ a rozkládá se na ploše 1,4 hektaru, z toho 1 hektar na prudkém svahu se sklonem 30–33 %. Oblast se nachází v okrese Großräschen a její klima je silně ovlivněno jezerem Großräscher See. V oblasti se pěstují pouze PIWI odrůdy, jako je Solaris, Ca-

bernet blanc a Pinotin. Ročník 2023 má být lahvován již pod novým CHZO.

WEINWIRTSCHAFT/19. 10. 2023/JS

Vinařství ve Švýcarsku

Ve Švýcarsku se réva vinná pěstuje na přibližně 15 tisících hektarech (ČR 18 tis. ha). Z této plochy se ve Švýcarsku v roce 2022 získal necelý milion hektolitřů vína (ČR: 760 tis. hl). Podíl červených a bílých vín ve švýcarské produkci se blíží polovině. Rok 2022 byl pro švýcarské vinařství spíše průměrný, vinaři se poněkud vzpamatovali z šoku předchozího roku. Sklizeň vína v roce 2021 byla historicky nejnižší od roku 1957. Podobně jako v Německu za to mohly obtížné povětrnostní podmínky v roce 2021, které vyvolaly masivní problémy s houbovými chorobami ve velké části země. Většina švýcarských vinic se nachází na západě země, přičemž něco málo přes třetinu vína se vyrobí v kantonu Valais, především podél údolí Rhôny. Další třetina pochází z hornatého kantonu Vaud, který sousedí se Ženevským jezerem a Francií. Necelých 15 % roční produkce vína pochází z kantonů německy mluvícího Švýcarska sousedících s Rakouskem.

I ve Švýcarsku se pije stále méně vína. Od roku 2000 klesla průměrná spotřeba na obyvatele o 14 % a nyní se pohybuje pouze kolem 34 litrů ročně. V roce 2022 Švýčari spotřebovali asi 2,4 milionu hektolitřů vína. Přibližně dvě třetiny z toho tvořilo červené víno. Podíl švýcarských vín na tamním trhu činí přibližně 37 % a již několik let mírně roste. Italská, francouzská a španělská vína se ve spotřebě v zemi řadí až za švýcarská vína.

V roce 2022 se do Švýcarska dovezlo přibližně 1,8 milionu hektolitřů vína (ČR: 1,4 mil. hl), z toho přibližně dvě třetiny červeného vína. Pokud jde o země původu, z hlediska objemu vede Itálie s necelou polovinou celkového dovozu, následuje Francie s přibližně pětinou a Španělsko s přibližně 15 %. Z hlediska hodnoty dovozu vede dovoz vína z Francie s přibližně 38 % celkového dovozu a průměrnou cenou 13,40 €/l. Vývoz švýcarských vín je v porovnání s produkcí a dovozem velmi malý a také tyto údaje již několik let klesají. Švýcarsko vyváží ročně přibližně 13 tis. hl. vína (ČR: 60 tis. hl), z toho přibližně polovinu do Německa.

DER WINZER/JULIA DITTINGER/28. 9. 2023/JS

Bude v Rakousku platit povinnost lahvovat jakostní víno?

V Rakousku se v posledních letech intenzivně diskutuje otázka povinnosti stáčení rakouského jakostního vína. Z pohledu Rakouského svazu vinařů existují některé aspekty, které hovoří ve prospěch povinnosti stáčení v Rakousku, pokud jde o sledovatelnost, zpětnou dohledatelnost a přidanou hodnotu. Na druhou stranu existují i některé aspekty, které hovoří proti povinnosti stáčení v Rakousku, zejména pokud jde o menší nabídku potenciálních stáčení rakouského jakostního vína.

Rakouský vinařský zákon z roku 2009 již v mnoha bodech neodpovídá souboru právních předpisů Evropské unie. Proto je nutné v příštích letech vypracovat a zavést nový zákon o víně. Zejména stanovení původu vína podléhá novému postupu. V tomto procesu se podmínky pro jednotlivá vína původu předkládají Evropské unii ve formě listu specifikace produktu, která následně po uplynutí příslušné lhůty pro podání námitek tyto specifikace produktu pro jednotlivá vína původu zveřejní. Jedním z bodů této specifikace produktu může být to, že pro jednotlivá místa původu je předepsána povinnost stáčení v příslušné pěstitelské oblasti. Rakouský svaz vinařů je proto toho názoru, že o případné povinnosti stáčení v Rakousku lze diskutovat teprve tehdy, až budou v novém vinařském zákoně stanoveny specifikace produktů pro tyto původy. Rakouský svaz vinařů je proto v současné době proti diskusím o případné povinnosti stáčení jakostního vína v tuzemsku. Jinými slovy to znamená, že zatím může být rakouské jakostní víno vyváženo i jako nebalené.

DER WINZER/11. 10. 2023/JS

Pět milionů lahví z Weinviertel DAC ročně

Weinviertelští vinaři nyní vyrábějí a prodávají více než 5 milionů lahví Weinviertel DAC ročně. Trend je stále vzestupný. Vyplývá to ze studie Regionálního vinařského výboru Weinviertel: Rakušané znají Weinviertel a oceňují Veltlínské zelené. Grüner Veltliner je mezinárodním tažným koněm Rakouska. S přibližně 5 miliony lahví ročně ▶

pochází většina z nich z oblasti Weinviertel. Zejména špičkovou kvalitu, Weinviertel DAC Reserve, lze stále častěji nalézt na vinných lístcích luxusních restaurací. Před 21 lety byl Weinviertel prvním vinařským regionem v Rakousku, který získal statut DAC. Nyní 91 % dotázaných Rakušanů zná vinařskou oblast podle jména, přičemž renomaná jména jako Burgenland, Wachau a Neusiedlersee se v dotazníku umístila až za ním. Weinviertel je tak nejznámějším regionem.

Průzkum také ukázal, že osm z deseti lidí charakterizovalo Grüner Veltliner z Weinviertelu jako autentický a svěží a jako rozpoznávací hodnotu uvedlo jeho „peprnost“. Stejně tolik Rakušanů si s Weinviertel DAC spojuje přísně kontrolovaný původ a vysokou kvalitu.

DER WINZER/5. 10. 2023/JS

Soutěž mešních vín Dolního Rakouska

Víno hrálo v dějinách křesťanství vždy zásadní roli, ve vinařském zákoně je dokonce definováno i mešní víno. Vzhledem k hlubokému významu vína katolická církev vždy pěstovala révu, chránila a rozvíjela vinohradnictví a vinařství. Vzhledem k tomu, že se mešní víno pije i při ranní mši, vybírají kněží spíše lehká a stravitelná vína, typu kabinetního. A protože bílé víno nezanechává barevné skvrny, používají se převážně bílé odrůdy.

Na pozvání společností Wein Niederösterreich a Gault&Millau se sešli odborníci a významní přátelé vína, aby vybrali nejlepší mešní víno z Dolního Rakouska. Výzvu k tomu vyslyšelo 24 vinařství, deset nejlepších z předběžné degustace se zúčastnilo finále ve vídeňské katedrále. Pod střechou, na půdě svatoštěpánského dómu ve Vídni, proběhla prominentní slepá degustace mešních vín.

Nejvyšší hodnocení získalo vinařství Wimmer Wagramkeller z Felsu am Wagram, jeho víno s pouhými 11 % obj. alk. bylo ve finále nejlehčí. Odrůda: samozřejmě Veltlínské zelené. Druhé místo patří Domäne Baron Geymüller, pro které vinifikuje Josef Dockner. Třetí místo patří vinařství Respic – hrozny pocházejí z vinařské obce Röschitz, zpracovali je Anton Bauer a Mathias Rutenstock.

DER WINZER/WALTER KALTZIN/11. 10. 2023/JS

Poslední ročník odrůdy Grüner Veltliner

Vinařství Roland Minkowitsch z Weinviertelu prodává za pozornosti médií „poslední ročník Grüner Veltliner 2040“. V tiskové zprávě uvádí: „Extrémní počasí mění podmínky pěstování do té míry, že se lze obávat, že Veltlínské zelené, jak ho známe a milujeme, v roce 2040 již nebude existovat“. Na webových stránkách vinařství je nabízena ke koupi láhev „Der letzte Jahrgang Grüner Veltliner 2040“ (poslední ročník Veltlínského zeleného 2040) za 20,40 €. Lahve jsou deklarované jako sběratelské a jsou prázdné.

Martin Minkowitsch vysvětluje: „Za současného stavu nové vinice s Veltlínským zeleným vysazovat a plochu využít pro jiné odrůdy, například francouzské, které lépe snášejí vyšší teploty. Z tohoto důvodu, a abychom před tímto osudem zachránili jiné odrůdy, prodáváme poslední ročník Grüner Veltliner již dnes.“ Akce má symbolicky poukázat na ohrožení odrůdy Veltlínské zelené v důsledku klimatických změn. Výtěžek z prodeje prázdných lahví bude věnován vinařské a ovocnářské škole v Klosterneuburku.

DER WINZER/18. 10. 2023/JS

Starobylé odrůdy izraelské pouště Negev ožívají díky výzkumu DNA

Ze semen odrůd Sariki a Beer objevených v národním parku Avdat se podařilo zjistit, že se jedná o révu vinnou, z níž se před 1 500 lety vyrábělo nejoblíbenější víno ve Středomoří. Objevení a opětovné pěstování těchto starých odrůd dále posiluje identitu oblasti jako pouštní vinařské oblasti s hlubokými historickými kořeny a tradicí vinařství, která může mnohé naučit současné vinařství, jež se musí stále učit vyrovnávat se s nedostatkem vodních zdrojů.

Historicky bylo město Avdat významným centrem výroby a vývozu vína ve starověku: od 4. do 7. století n. l. byla oblast známá jako zdroj kvalitního vína pro celou Byzantskou říši v době, kdy se křesťanství stalo oficiál-

ním náboženstvím říše, a víno z Negevu se vyváželo dokonce až do dnešní Anglie. Výsadba historické vinice v archeologickém parku byla provedena podle tradiční struktury běžné mezi izraelskými zemědělci v období 1. – 7. století n. l. a přizpůsobila se historickému zemědělskému systému, který vyplynul ze studií provedených izraelskými agronomy a archeology během desetiletí výzkumu v Negevu. Vinice tak ztělesňuje a ilustruje zásady udržitelnosti, které jsou charakteristické pro pouštní vinice, vystihuje historii negevských vín a spojuje starobylou vinařskou tradici s moderním, průkopnickým způsobem výroby, což jsou vlastnosti, které posilují roli Negevu jako starobylé vinařské oblasti. Historické odrůdy Sariki a Beer jsou připraveny zaujmout své místo vedle stovek hektarů osázených mezinárodními odrůdami, jako jsou Chardonnay, Chenin blanc, Sauvignon blanc, Malbec, Merlot, Cabernet Sauvignon a Petit Verdot.

WINENEWS.IT/22. 9. 2023/JS

Co kdyby víno vzniklo na dlouhé cestě ze západní Asie do Iberie před 8 000 lety?

Studie publikovaná společností „Scientific American“ analyzovala genetické variace tisíců odrůd, koriguje historii vinařství. Domestikace révy vinné proběhla v různých časech a na různých místech a není snadné zjistit, kdo byl prvním lidem, který fermentoval hrozny a vyrobil první víno. Mezi tématy, která vyplynula z této studie, je otázka, zda planá réva rostla ve střední Asii a šířila se na západ spolu s prvními lidmi migrujícími tímto směrem. Genetická data obsažená ve studii tento příběh korigují, jak odhalil tým vedený Weim Chenem ze Zemědělské univerzity v Yunnan v Číně. Genetické údaje naznačují, že před 400 000 až 300 000 lety hrozny přirozeně rostly na západním a středním euroasijském kontinentu. Asi před 200 000 lety chladné a suché klima doby ledové pomalu vyhubilo révu ve střední oblasti Středozemního moře a rozdělilo stanoviště jejího pěstování na dvě izolované oblasti: jednu západně od tohoto moře (dnes Portugalsko, Španělsko a Francie) a jednu na východ (zhruba současný Izrael, Sýrie, Turecko a Gruzie). Asi před 56 000 lety se východní re- ▶

gion opět rozdělil na menší a izolovanější oblasti: Kavkaz (Gruzie, Arménie a Ázerbájdžán) a západní Asie (Izrael, Jordánsko a Irák).

Nejzajímavější aspekt, který posouvá čas rychle vpřed, se však týká samotného zrození vína, a tedy i vinařství. Až donedávna, většina vědců si myslela, že člověk domestikoval révu z planých předků před 8 000 lety, když se jedna z prvních zemědělských revolucí rozšířila do dnešní západní Asie a Evropy. Někteří odborníci se domnívají, že réva byla poprvé pěstována v Iberii – současné Portugalsko a Španělsko – asi před 3 000 lety, a ještě jiní si mysleli, že k domestikaci došlo poprvé na Kavkaze. Uvedená studie řeší tuto domněnku: Populace západní Asie domestikovaly révu k pěstování stolních hroznů asi před 11 000 lety, jiné, na Kavkaze, ji domestikovaly víceméně ve stejném období, i když pravděpodobně neovládali vinařství ještě další dva nebo tři tisíce let. První zemědělci pak migrovali ze západní Asie do Iberie a přinesli s sebou stolní hrozny. Po cestě, která trvala po staletí, byly stolní genotypy kříženy s místní planou révou. To jsme pravdě-

podobně na současných územích Izraele a Turecka a výsledkem byly muškátové odrůdy s vysokým obsahem cukru, chutné k jídlu i vhodné ke zkvašení. Stolní odrůdy byly postupně geneticky přeměněny na různé moštové odrůdy a přes Balkán dorazily do Itálie, Francie a Španělska.

Tým vědců dosud nebyl schopen vysvětlit, proč obyvatelé Kavkazu, kteří již měli moštové odrůdy, je s sebou nepřinesli dále na západ Evropy. Nomádi, kteří se z těchto oblastí stěhovali před 4 až 5 tisíci lety, možná s sebou vzali révu, genetická analýza však ukazuje, že kavkazské genotypy měly velmi malý vliv na složení evropských moštových odrůd. Po návratu na starý kontinent, jakmile zemědělci začali pěstovat hroznové révy, vyvinuli mnoho moštových odrůd, které se dodnes pěstují. Bohužel je téměř nemožné vysledovat současné odrůdy do západní Asie nebo na Kavkaz, prvních dvou domestikacích center, protože vinaři v průběhu staletí nepřetržitě křížili stolní odrůdy s moštovými, domestikovanými odrůdami a planými odrůdami.

WINENEWS.IT/23. 9. 2023/JS

Ubude vína zrajícího v nových dubových sudech kvůli rostoucím cenám dubového dřeva?

Od 1. dubna 2022 do 31. března 2023 vykázali francouzští bednáři 20% nárůst prodeje a tržby ve výši 556 milionů eur. Navzdory pozitivním výsledkům se však bednáři nadále obávají budoucnosti kvůli obtížím v přístupu k surovinám. Poté, co byli vyloučeni z jednání, která vedla k prodloužení dohody „Oak“, francouzská federace bednářů varovala ministra zemědělství. Zástupci odvětví zdůraznili, že po změně obchodních postupů v Národní lesnické komisi je obtížné získat spravedlivý přístup ke dřevu v potřebné kvalitě pro sudy. Smlouvy o dodávkách jsou nyní vyhrazeny pro tesařskou výrobu, čímž se profese připravuje o část suroviny. Tato situace vytváří tlak na ceny, který bednáři zatím nepromítli do ceny svých sudů, aby neznevýhodnili své zákazníky, z nichž někteří sami zažívají těžké časy. Za dva nebo tři roky však hrozí, že cena dubového dřeva některým z vinařů již nedovolí zrát vína v novém dubovém sudu.

VITISPHERE/21. 9. 2023/JS

Sklizeň hroznů v EU

COPA-COGECA: Situace na trhu v zemědělství v červnu až září 2023

V létě byli zemědělci v EU vážně postiženi extrémními povětrnostními podmínkami, zejména pokud jde o plodiny na orné půdě, což mělo za následek velmi špatnou úrodu v mnoha regionech, zejména v jižní a severní Evropě. Současně zůstávají náklady na vstupy extrémně vysoké a ceny hnojiv opět rostou. Postiženy byly zejména následující produkty: Cukrová řepa, obiloviny, olejnin, olivový olej, některé druhy ovoce a zeleniny, víno a chmel. V některých případech to bylo kompenzováno vyššími spotřebitelskými cenami a zvýšenou poptávkou, což však neplatí pro všechny zemědělské komodity.

Pokud jde o živočišnou výrobu, byla situace poměrně příznivá, s výjimkou odvětví mléka a mléčných výrobků, kde ceny v souladu s celosvětovým trendem nadále klesaly. Je důležité poznamenat, že se nebezpečně rychle rozšířil africký mor prasat, což by mohlo mít pro tento sektor vážné důsledky.

Je také důležité poznamenat, že dovoz z Ukrajiny nadále ovlivňuje trh EU, zejména v oblasti obilovin, olejnin, medu, drůbeže a vajec. Severní a západní členské státy, jako je Německo nebo Francie také začaly pocítovat dopad těchto dovozů na ceny.

Víno:

Předběžné údaje o sklizni naznačují pokles produkce: Itálie -20 %, Španělsko -12 %, Francie -3 %. Krupobití, horko a silné deště způsobující houbové choroby negativně ovlivnily trh. Spotřeba vína v členských státech obecně poklesla, ale v prémiovém segmentu se v závislosti na kategorii udržel dosavadní trend.

Ekologické zemědělství:

Odvětví ekologického zemědělství i v roce 2023 trpělo inflací a potýká se

s problémy, protože kupní síla spotřebitelů výrazně oslabila. To má vliv i na produkci, neboť zemědělci mohou přejít zpět na konvenční zemědělství. Průměrná cena ekologického mléka například klesla na 54,40 EUR/100 kg (údaje z července, meziročně -4 %); produkce ekologického mléka se snížila (meziročně -2,3 %). Rozdíl mezi cenou konvenčního a ekologického mléka se v posledních měsících zvýšil.

C-C/3. 10. 2023/JS

EU očekává nízkou sklizeň hroznů

Evropská komise ve svém prvním odhadu sklizně v roce 2023 očekává úrodu přibližně 161 mil. hl, což je přibližně o 3 % méně než v předchozím roce. Zejména velké producentské země Itálie a Španělsko očekávají slabou úrodu. Evropský pětiletý průměr činí 164 mil. hl vína ročně, což je přibližně o 2 % více, než se očekává v roce 2023. Francie očekává, že se po delší době stane zemí s nejvyšší sklizní na světě, zatímco Itálie prudce klesne s produkcí o cca 15 % nižší než v loňském roce.

Francie, navzdory houbovým epidemiím a suchu v některých částech země, očekává přibližně 45 mil. hl, což je přibližně stejně jako pětiletý průměr. V Itálii se kvůli podivnému počasí a houbovým chorobám odhaduje sklizeň na 42 milionů hektolitrů, což je výrazně pod průměrem posledních pěti let. Také Španělsko s 36 miliony hektolitrů očekává o něco nižší množství než v loňském roce - v některých regionech se hovoří o ztrátách na sklizni až 30 %.

Zatímco většina Evropy je stále zaneprázdněna sklizní, přetrvávající problémy s odbytem způsobují, že stále více regionů destiluje přebytečné víno. Kromě Francie, Španělska a Maďarska nyní o finanční podpoře destilace červených a růžových vín v některých regionech

diskutují také Itálie, Portugalsko a Německo. Francie však zůstává s 2,7 miliony hektolitrů zdaleka na prvním místě, pokud jde o množství, které je na tento účel vyčleněno. Vzhledem k vysokým zásobám i mírně klesající mezinárodní poptávce se v členských zemích EU příliš neobávají nízkého množství sklizně.

DER WINZER/5. 10. 2023/JS

Nízký objem sklizně v EU

Evropská komise očekává v členských státech nízký objem sklizně hroznů. Především kvůli neúrodě ve velkých producentských zemích Španělsku a Itálii bude podle ní celkový objem sklizně ve státech EU o 6 % nižší než v předchozím roce. Unie očekává celkem asi 150 milionů hektolitrů, přičemž Itálie (-12 %) a Španělsko (-14 %) vykazují oproti loňsku výrazné ztráty. Itálie podle odhadů ztratí pozici největšího světového producenta vína ve prospěch Francie, a to i při původním předpokladu Evropské komise pro objem francouzské sklizně, který činil 45 milionů hektolitrů. Samotná Francie mezitím revidovala svá očekávání sklizně směrem nahoru na zhruba 46 milionů hektolitrů, což by znamenalo, že by byla přibližně na stejné úrovni jako v loňském roce a 3 % nad pětiletým průměrem.

V Itálii jsou za poklesem sklizně především nepříznivé povětrnostní podmínky a vysoký tlak houbových chorob, zatímco ve Španělsku hraje hlavní roli horko a sucho. Napadení chorobami v důsledku silných dešťů a ztráty způsobené bouřkami a krupobitími byly také velkým problémem pro východní Evropu, Německo a některé části Francie (např. Bordeaux). V ostatních francouzských regionech však převládalo sucho, podobně jako ve Španělsku.

WEINWIRTSCHAFT/10. 10. 2023/JS

V EU se očekává sklizeň přibližně 150 milionů hektolitrů vína

COPA-COGECA očekává letošní celkovou sklizeň o něco více než 150 milionů hektolitrů vína, což je o 5,5 % méně než průměr posledních pěti let. Na své podzimní tiskové konferenci sdružení uvedlo, že mezi hlavními vinařskými zeměmi v porovnání s předchozím rokem nejvíce ztrácí Itálie (-11,9 %, 43,9 mil. hl) a Španělsko (-14,4 %, 30,8 mil. hl). Mírně nižší sklizeň hlásí také Německo (-2,1 %), která je však v souladu s pětiletým průměrem. Objem se odhaduje na 8,86 mil. hl. Nárůst oproti roku 2022 zaznamenala Francie (+1,47 %, 45 mil. hl) a Portugalsko (+8,06 %, téměř 10 mil. hl). Očekávání jsou do značné míry v souladu s předchozími zprávami o sklizni jednotlivých zemí a zprávou Evropské komise.

Ve východní Evropě dochází ke ztrátám na úrodě v důsledku špatného počasí. Rakousko, kde bylo postiženo především jižní Štýrsko, přichází do minusu o 6 %, procentuálně vyšší ztráty hlásí Řecko (-23 %), Chorvatsko (-31 %) a Slovensko (-20 %), oznámil Luca Rigotti, předseda pracovní skupiny C-C pro víno. **COPA-COGECA/27. 10. 2023/JS**

Třetí odhad výnosu hroznů 2023 ve Francii

Výnosy na francouzských vinicích zůstávají na celostátní úrovni stabilní na úrovni kolem 58 hl/ha, zatímco mezi vinařskými regiony dochází k nárůstu rozdílů. Objem získaného vína je vysoký v Cognacu, na Korsice a v Champagne, zatímco v Languedoku klesl a v Bordeaux a na jihozápadě zůstává nízký. Podle třetího souboru odhadů, které zveřejnil francouzský statistický a prognostický úřad, se produkce francouzského vína zvýší na 46 milionů hektolitrů. Sklizeň v roce 2023 ve výši 46,01 mil. hl se tak pravděpodobně vyrovná sklizni v roce 2022 (46,06 mil. hl). Tato celková produkce, která je o 3 % vyšší než pětiletý průměr (2018–2022), znamená v průměru národní výnos 58 hl/ha (8 t/ha), což obsahuje velké rozdíly mezi vinařskými regiony v závislosti na počasí.

V Bordeaux a na jihozápadě totiž produkci snížily houbové choroby a vlna veder, v Languedoku a Roussillonu sucho, zatímco jinde je situace příznivá. Celkově by měla produkce vín s CHOP zůstat

v roce 2023 ve srovnání s rokem 2022 stabilní, kdežto produkce vín s CHZO by měla klesnout o 11 % a vín určených k výrobě palenky o 17 %.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/6. 10. 2023/JS

Burgundsko bilancuje

Bureau Interprofessionnel des Vins de Bourgogne ve své poslední zprávě o vinařském roce 2022/2023 potvrdil mírný návrat k normálu. Díky štědrému ročníku 2022 s 1,75 mil. hektolitrů byly zásoby částečně doplněny, i když průměrná sklizeň za pět let zůstává pod 1,5 mil. hektolitrů. Na konci července byly zásoby vína zřetelně pod pětiletým průměrem. Největším problémem v Bourgogne je nedostatek vína. Vinařský rok 2023/2024 zpočátku přinese další úlevu, protože začal dobrým výsledkem sklizně ročníku 2023.

Vývoz se nadále zvyšoval, i když po silném roce 2022 objemy mírně poklesly, v první polovině roku 2023 byly o 5,3 % vyšší než ve stejném období před rokem 2019. Vývoz vín s CHOP se v první polovině roku 2023 v porovnání se stejným obdobím roku 2022 objemově propadl o 7 %, ale hodnota se zvýšila o 5,5 %. Nejsilnější burgundské exportní trhy, USA, Velká Británie, Kanada, Japonsko a Belgie, se již zhruba deset let podílejí na dvou třetinách vývozu. V první polovině roku 2023 však vývoz do těchto zemí také do jisté míry zpomalil. Německo je v žebříčku exportních zemí až na 10. místě s necelými 1,3 milionu lahví o objemu 0,75 litru.

WEINWIRTSCHAFT/23. 10. 2023/JS

Kvalita a objem vína v Alsasku v roce 2023 bude na dobré úrovni

Zdá se, že 15 530 hektarů vinic v Alsasku letos poskytne více vína, než se původně předpokládalo. Letos by se z nich mělo získat necelý milion hektolitrů vína (v ČR je to z větší plochy méně vína). Konečný objem by se mohl blížít 980 000 až 990 000 hl, což je o 20 000 až 30 000 hl více, než se předpokládalo letos v létě. Hrozny jsou krásné, dozrávaly ale velmi nerovnoměrně, vše ovlivnila voda. Ryzlink rýnský nemá rád sucho a často dává výnos jen 40 až 50 hl/ha. Na lehkých půdách v oblasti Harth

u Colmaru se muselo vystačit s výnosy 30–40 hl/ha, ať už šlo o jakoukoli odrůdu. Jinde se výnosy blíží povolené úrovni.

Přesto byl letos tlak padlí révy vysoký. U odrůd s kompaktními hrozny nateklými po srpnových deštích se vyskytovala šedá a bílá hniloba u všech odrůd. Od začátku do konce sklizně bylo třeba hodně třídít, výnos se běžně pohyboval mezi 60 až 65 hl/ha a potenciální obsah alkoholu se pohyboval kolem 13 % obj. (22 °NM). Třídění umožnilo odstranit z hroznů ty nahnilé a v hroznech ukrytá sluněčka, která se obtížně zjistí pouhou vizuální kontrolou. Problémem bylo spíše horko a hledání pracovníků na sklizeň.

VITISPHERE/CHRISTOPHE REIBEL/4. 10. 2023/JS

Sklizeň hroznů v Beaujolais

Navzdory náročnému roku z hlediska povětrnostních podmínek a delší sklizni než je obvyklé se letošní ročník pro producenty Beaujolais vyvíjel velmi dobře. Sklizeň začala 28. srpna pro odrůdu Chardonnay a 1. září pro Gamay a skončila v posledním zářijovém týdnu. Sezóna byla poznamenána obdobími dešťů a proměnlivého počasí, stejně jako velmi lokálními bouřkami, někdy doprovázenými krupobitím. Střídalo se chladné počasí s vlnami veder. Zejména srpnová vedra měla vliv na rychlý nárůst cukernatosti hroznů, u bílých odrůd někdy chyběly kyseliny. I když nebylo dosaženo plné úrody (kolem 55 hl/ha = 7,9 t/ha), byla to dobrá sklizeň, druhá nejvyšší od roku 2011.

VITISPHERE/SARAH EL MAKHZOUMIOVÁ/5. 10. 2023/JS

Nízká úroda hroznů 2023 v Languedocu je požehnáním

Trh s bílým vínem v Languedocu je z hlediska objemu bezproblémový, zatímco situace se zkomplikovala u červených a dokonce i růžových vín. Menší sklizeň v roce 2023 spolu s krizovou destilací pomůže omezit nabídku, ale zásoby se zvyšují. Mezi útoky houbových chorob a sucha jsou objemy sklizené v tomto roce výrazně nižší než 12,6 milionu hl, které pro Languedoc-Roussillon platily v roce 2022. Odhady se pohybují kolem 10,5 mil. hl. V době, kdy trh váz-

ne a probíhá krizová destilace, se tato menší sklizeň zdá být téměř pozhledným. Vzhledem k menšímu objemu vína, které opouští trh, pomalému stahování z trhu a rostoucím zásobám vína je trh na dně.

Ve své zprávě o kampani obchodní organizace pro víno s CHZO Pays d'Oc (InterOc) zdůrazňuje, že celkový 13% nárůst nasmlouvaných objemů ve srovnání se stejným obdobím loňského roku je způsoben výhradně vlivem bílých vín, jejichž objem vzrostl o 420 665 hl. Trh s bílým vínem by měl zůstat stabilní. Pokud jde o AOC, prodej bílého vína se letos mírně snížil. U červených a růžových vín s CHZO Pays d'Oc se podařilo udržet stabilitu. Celkový 13% nárůst objemů trhu Vins de Pays d'Oc v roce 2022/23 je však třeba vnímat v kontextu objemů předchozího roku, který byl silně ovlivněn mrazem v roce 2021. Tento efekt mrazu rovněž vyvolal tlak na ceny, které se odrazily v právě skončeném ročníku 2022/23, kdy vykázaly celkový pokles o 7,4 % u CHZO Pays d'Oc.

Destilace červeného vína umožní vyčistit zásoby, ale rok 2020 byl posledním ročníkem, který přinesl dobrou a stálou kvalitu. Od té doby měly klimatické jevy vliv na kvalitu červených vín. Zpráva o vinařském roce 2022/23 zdůrazňuje, že průměrné ceny vín s označením AOC Languedoc se drží dobře. Průměrná cena 154 €/hl ve velkém zůstává stejná jako v předchozím roce, i když tento průměr neodráží rozdíly mezi jednotlivými apelacemi. Ve srovnání s předchozím rokem poklesl prodej AOC ve velkém o 12 % a dosáhl 408 300 hl ve všech barvách.

VITISPHERE/OLIVIER BAZALGE/13. 10. 2023/JS

Sklizeň v Německu byla dobrá a mimořádně rychlá

Německý vinařský institut (DWI) ve své celostátní prognóze sklizně předpokládá výnos přibližně 8,8 milionu hektolitru vinného moštu, což by bylo o 1 % méně než průměrný výnos za posledních deset let a o 3 % méně než v loňském roce. Letošní sklizeň hroznů proběhla mimořádně rychle a vyznačovala se důkladným výběrem zdravých hroznů, proto byl objem sklizně výrazně nižší, než byly první prognózy. V roce 2023 bylo extrémní sucho v červnu, následně vydatné srážky až do srpna a také vysoký výskyt octomilky japon-

ské. Během sklizně na jedné straně četné pozdní letní deště způsobily nutnost rychlé sklizně, na druhé straně byla letos většina odrůd révy vinné připravena ke sklizni téměř současně. Sklizeň probíhala ve dne i v noci, takže velká část sklizně v Porýní, Falci nebo Bádensku byla hotova již začátkem září. Někteří vinaři dokonce hovořili o nejrychlejší sklizni, jakou kdy zažili.

Situace v oblasti výnosů se však ve 13 vinařských regionech Německa značně liší. Sasko mělo výjimečný ročník s 23% nárůstem objemu ve srovnání s dlouhodobým průměrem. Také v Salsku-Unstrutu bude sklizeň asi o 13 % vyšší než desetiletý průměrný výnos. S prognózou +9 % jsou celkově pozitivní i franští producenti. Totéž platí pro vinaře na Nahe (+8 %), v Rheingau (+6 %) a na Hessische Bergstrasse (+6 %). Ve třech největších německých vinařských oblastech, Rheinhessen, Pfalz a Baden, se očekávají průměrné výnosy přibližně stejné jako v posledních deseti letech. Naproti tomu vinaři ve Württembersku odhadují, že jejich sklizeň bude o 5 % nižší než desetiletý průměr, a vinaři v Moselsku odhadují pokles o 4 %.

Kvalitativně se ročník jeví jako slibný. Slunečný a suchý pozdní podzim prospěl zejména Ryzlinku rýnskému, ale také Sylvánskému zelenému, mezinárodním modrým odrůdám a novým odrůdám odolnějším vůči houbovým chorobám. Sluneční svit a pozdní teplé teploty slibovaly také perspektivu prvotřídních ušlechtilých sladkých vín.

WEINWIRTSCHAFT/18. 10. 2023/JS

Sklizeň v Bádensko-Württembersku: Vysoká kvalita a menší objem

Po extrémně krátkém období sklizně Bádensko-württemberský svaz vinařských družstev bilancuje. S přibližně 64 miliony litrů je letošní sklizeň nižší než loňská, která činila 73 milionů litrů (přibližně -13 %). Rok 2023 byl v mnoha ohledech výjimečný. Horké a suché léto patřilo mezi pět nejteplejších za posledních 120 let. Zároveň byly značné srážky, zejména v chladnějších měsících. Tyto podmínky vedly k řadě problémů, včetně šíření škůdců a chorob. Zajímavé je, že některé odrůdy, zejména bílé odrůdy a odrůda Svatovavřínecké, se s klimatem roku 2023 vyrovnaly lépe. V první polovině roku 2023 zaznamenala vinařská družstva 15,7% pokles prodeje ve srovnání se stejným obdobím loňského roku,

a to především kvůli neochotě konzumentů nakupovat v potravinářském maloobchodě.

WEINWIRTSCHAFT/12. 10. 2023/JS

Problémy s pracovníky při sklizni ve Francii

CGT Champagne odsuzuje moderní otroctví, svaz vinařů se chystá „zhodnotit události“

V úterý 3. října svolal odborový svaz CGT Champagne demonstraci, která se konala před sídlem Syndikátu Général des Vignerons na Avenue de Champagne v Épernay. V návaznosti na odhalení, že pod jhem bezohledných poskytovatelů služeb bylo poskytováno nehygienické ubytování zahraničním pracovníkům, z nichž většina neměla doklady a byla špatně placena, odborový svaz pracovníků odsuzuje nepřijatelné obchodování s lidmi a vyzývá k okamžitému odsouzení dodavatelů těchto pracovníků.

VITISPHERE/4. 10. 2023/JS

Francie: Zneužívající poskytovatelé služeb nemohou mít ve vinařství místo

Nedůstojné ubytování sezónních pracovníků a sítě obchodníků s lidmi, které byly rozbity při letošní sklizni 2023, vyvolaly poplach ohledně nelidských praktik bezohledných poskytovatelů služeb a vyvolaly otázky ohledně laxního přístupu nekritických vinařů. Týká se to především Champagne a Bordeaux.

Čtyři nehygienické ubytovny byly předmětem administrativního uzavření a úmrtí pěti sběračů hroznů zasáhlo do ročníku 2023, upozorňuje Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne (CIVC). Na zasedání výkonného výboru, které se konalo v pondělí 16. října, CIVC oznámil naprostou nutnost mobilizovat všechny zúčastněné strany, aby zajistily lepší rámec pro toto klíčové období sklizně. Jedním z opatření je uspořádání konference o ubytování pro sběrače hroznů v regionu Champagne ve spolupráci s veřejnými službami s cílem zvýšit kapacitu důstojného ubytování pro 120 tisíc sezónních pracovníků a vydání průvodce ubytováním pro sběrače hroznů ▶

pro 17 tisíc zaměstnavatelů v regionu Champagne, šíření preventivních a bezpečnostních opatření s organizací práce na základě hodnocení rizik. Dále je to vypracování Charty poskytovatelů služeb v Champagne.

Poté, co departement Gironde v roce 2022 přijal Chartu pro své poskytovatele služeb, nevyhnul se dalšímu případu sítě obchodníků s lidmi založené na špatných pracovních, platových a ubytovacích podmínkách v Saint-Émilion. Vinaři jsou ohromeni, že to lidé mohou dělat ještě v roce 2023. Každý musí převzít odpovědnost, nelze se schovávat za „nevěděli jsme“. Vinaři musí převzít odpovědnost tím, že si opatří informace a zkontrolují podmínky zaměstnávání a bydlení.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/17. 10. 2023/JS

Rozbití nové sítě obchodníků s lidmi na vinicích v Bordeaux

Celkem 7 osob bylo vzato do vazby za to, že na vinicích v Saint-Emilionu vystavili rumunské pracovníky otřesným pracovním podmínkám a ubytování. Vláda zároveň oznámila, že po odsouzení marocké sítě posílí dohled nad 430 poskytovateli služeb pro vinaře. V úterý 10. října provedlo četnictvo rozsáhlou razii na vinicích v Libourne a zatkl sedm osob zapojených do sítě organizovaného obchodu s lidmi, na které byl podle prokurátora soudního dvora v Libourne vydán příkaz k zatčení. Státní zástupce, který požádal o uvalení vazby na sedm obviněných v rámci soudního vyšetřování, uvádí, že tato operace navazuje na řízení zahájené v září 2022 na základě stížnosti rumunského státní-

ho příslušníka. Ten spolu s několika dalšími poškozenými podal stížnost, že byli naverbováni v Rumunsku, převezeni do Gironde a poté nasazeni na práci na vinicích, přičemž dostávali směšnou mzdu. Ve stížnostech se rovněž uvádí zneužívání: nedůstojné podmínky ubytování, šikana.

V současné době se kontrolní útvary setkávají s těmito problémy: přijetí do zaměstnání za ne zcela jasných podmínek a/nebo nedostatečné vykazování pracovní doby (zastřená práce zatajením placeného zaměstnání), zaměstnávání cizinců bez povolení, nepřijatelné ubytovací podmínky, obchodování s lidmi. Sankce za nenahlášenou práci se mohou pohybovat od 3 do 5 let odnětí svobody a pokuta od 45 000 do 75 000 eur (v závislosti na počtu zúčastněných osob).

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/17. 10. 2023/JS

Finance ve vinařství

Restrukturalizace a výsadba vinic v EU: nejasný dopad na konkurenceschopnost a ekologii

Evropský účetní dvůr ve zvláštní zprávě vyjadřuje obavy z dopadu plánovaných opatření EU na výrobce vína. Politika EU v oblasti vína nesplňuje cíle v oblasti životního prostředí a příslušná opatření nejsou přímo zaměřena na konkurenceschopnost odvětví. Auditóři kritizují, že navzdory rozsáhlým dotacím vinařská politika EU pro životní prostředí udělala jen málo. Zejména v tzv. restrukturalizačním opatření nebyly ekologické cíle téměř zohledněny. Stejně tak povolené rozšíření vinic o 1 % nebylo nikdy posouzeno z hlediska dopadu na životní prostředí. Země EU by měly na opatření v oblasti klimatu, ochrany životního prostředí a udržitelnosti použít pouze 5 % peněz určených pro vinařské odvětví. Vzhledem k tomu, že v rámci ekologičtější SZP má být 40 % všech výdajů na zemědělství směřováno na klimatické cíle, je 5 % stanoveno poměrně nízko, uvádí zpráva.

EU se také nepodařilo zlepšit konkurenceschopnost vinařů. V pěti kontrolovaných zemích byly projekty financovány bez ohledu na obsah a cíl, aniž by byla uplatněna kritéria na podporu konkurenceschopnosti. Financovány byly i nestrukturalní změny nebo běžná obnova vinic, ačkoli taková opatření nebyla vůbec způsobilá k financování. Příjemci prostředků EU navíc nemuseli vyúčtovat, jak se jejich konkurenceschopnost v důsledku restrukturalizace zlepšila. A Evropská komise ani členské státy neposuzovaly, jak financované projekty pomáhají vinařům zvýšit konkurenceschopnost v praxi. Totéž platí pro systém povolování nové výsadby vinic. Na jedné straně bylo navrženo a rozhodnuto o podílu maximálně 1 % pro roční nárůst plochy vinic bez odpovídajícího zdůvodnění. Nebylo analyzováno, zda

má tato hodnota vůbec smysl. Za druhé, při udělování těchto povolení se uplatňovalo málo kritérií způsobilosti a prioritních kritérií zaměřených na konkurenceschopnost.

DDW/28. 9. 2023/JS

SZP a Ukrajina, zemědělské dotace v EU

Společná zemědělská politika bude muset po vstupu Ukrajiny do Evropské Unie doznat významných změn. Uvedl to náměstek ukrajinského ministra hospodářství Taras Kachka. Kachka je také hlavním ukrajinským vyjednavčem v Bruselu pro oblasti obchodu a hospodářství. Podle prvotních odhadů by Ukrajina mohla mít nárok na 96,5 miliardy EUR z fondů SZP, což by vedlo ke snížení zemědělských dotací pro stávající členské státy EU o zhruba 20 %. Z toho důvodu bude podle Kachky nutné v rámci procesu rozšíření Evropské Unie realizovat komplexní přehodnocení pravidel SZP. Ukrajina už dříve avizovala podporu odklonu od přímých plateb vyplácených na plochu ve prospěch plateb za ekosystémové a sociální služby. Průměrná velikost ukrajinských zemědělských podniků činí 485 hektarů, evropský průměr je okolo 16 hektarů, ve Francii je to 30 hektarů, v Polsku 8 hektarů. Podporou odklonu od přímých plateb se podle některých evropských médií Ukrajina snaží zajistit, aby její zemědělské podniky nebyly významněji kráceny na evropských dotacích.

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) vyzvala v uplynulém týdnu Evropskou Unii, aby v budoucnu více vázala zemědělské dotace na výkonnost (měřitelné výsledky) podniků. Podle zprávy OECD o stavu zemědělsko-potravinářského systému v EU se v mnoha zemích EU snížila biologická rozmanitost, emise ze zemědělství

v některých oblastech rostou a tlak na spotřebu vody se nezměnil. Systém se ale ukázal jako odolný vůči krizím, došlo i k nárůstu produktivity, byť byl tento růst pomalejší, než ve většině ostatních zemí OECD. Pravidla SZP by proto podle OECD měla být zásadně přeorientována, aby byla více vázána na stanovené priority a řešila demotivační faktory. Větší část finančních prostředků by podle OECD měla být věnována na podporu veřejných statků včetně ochrany životního prostředí a klimatu. Přímé platby na plochu jsou podle zprávy OECD potenciálně nejvíce deformující a nejvíce ekologicky škodlivé. Podobně se už na začátku října vyjádřilo i Německo. Mezi doporučená opatření OECD dále řadí zaměření finančních podpor na nízkopříjmové zemědělské domácnosti, podporu inovací, lepší integraci výzkumných a inovačních politik s fondy SZP, či využití finančních prostředků SZP určených na udržitelnost na programy na zvyšování kvalifikace a poradenské služby pro zemědělce.

FOODNET.CZ/17. 10. 2023

Uvolnění trhu s vínem v EU

Evropská komise ve svém „Krátkodobém výhledu“ pro zemědělské trhy EU na roky 2023 a 2024 předpokládá, že spotřeba vína v EU, zejména červeného vína, bude nadále klesat; očekává pokles o 1,5 % oproti předchozímu roku. Jako důvod uvádí posun spotřebitelských preferencí směrem k jiným druhům nápojů, jako je pivo, a nižší kupní sílu. Na druhou stranu Komise ve své zprávě uvádí, že se očekává nárůst ostatního využití, které by mohlo dosáhnout téměř 33 milionů hl, a to především díky krizové destilaci.

Za příčinu dalšího oslabení mezinárodní poptávky považuje Komise klesající kupní sílu na některých exportních ▶

tržích EU. Navíc vzhledem k rekordnímu vývozu EU v posledních dvou letech a omezenému poklesu v roce 2022/23 je pravděpodobné, že na některých vývozních tržích budou existovat zásoby. Komise očekává, že v roce 2023/24 dojde k poklesu cen vyváženého vína z EU a zároveň může dojít k větší konkurenci ze strany vín ze zemí mimo EU v nižších cenových segmentech. To by mohl být případ britského trhu. Podle zprávy se předpokládá také další pokles dovozu do EU na 6 milionů hl (-4,3 % meziročně a 18 % pod pětiletým průměrem), což navazuje na klesající trend posledních deseti let. V důsledku tohoto vývoje by konečné zásoby EU mohly v roce 2023/24 klesnout na 161 milionů hl, což je o 5 % pod vysokou úroveň posledního pětiletého průměru. Tento pokles zásob bude způsoben také jejich snížením v některých regionech o 3,75 milionu hl prostřednictvím krizové destilace.

DDW/12. 10. 2023/JS

Emmanuel Macron ujišťuje vinařské odvětví o své „plné pozornosti“ proti zvyšování daní

Francouzský prezident naznačil, že hlava státu je odhodlána upustit od plánů na zvýšení spotřební daně z alkoholických nápojů obecně, a zejména z vína. Oznámil to při návštěvě vinařského pavilonu na Salonu zemědělství 2023 v Paříži. Macron byl na možné zvýšení spotřební daně i z vína v době, kdy je toto odvětví v krizi, upozorněn senátorem Danielem Laurentem.

VITISPHERE/13. 10. 2023/JS

Některé úvahy francouzských vinařů k řešení krize

Ve Francii je problém s nadbytkem především červeného vína, který se odrazí na jeho prodeji a ceně. Velké objemy vína se ve velkoobchodě prodávají při cenách kolem 100 €/hl, což je hluboce pod úrovní rentability. Neplatí to jenom pro Bordeaux, ale i pro řadu dalších regionů, jako například Côtes du Rhône či Pays d'Oc. Nese to sebou i potíže při prodeji vinařských podniků, jejich nabídka je logicky rovněž vyšší než poptávka. Vinaři se snaží o řešení několika způsoby:

- snižování maximálních povolených výnosů v CHOP a CHZO;

- destilace neprodaného vína (finanční kompenzace části rozdílu mezi nákupní cenou vína palírnami a cenou vína na trhu; celkem 200 mil. €);
- zelená sklizeň (likvidace hroznů před jejich dozráním s finanční kompenzací);
- trvalé vzdání se vinohradnictví (vykloučení vinic bez práva na opětovnou výsadbu za finanční kompenzaci; celkem 30–38 mil. €);
- dočasné vykloučení vinic.

Právě dočasné vykloučení vinic se jeví řadě vinařů jako nejvhodnější způsob řešení. Požadují podporu na vykloučení s možností opětovné výsadby až za například 6 let, k tomu je nutné započítat dobu neplodnosti mladých vinic. Očekávají od toho, že během tohoto období se sníží produkce vína natolik, že se trh ozdraví. Mimo agronomických pozitiv na půdu pro výsadbu nových vinic by to umožnilo i rychlou výměnu odrůd, tedy například náhradu modrých bílými. Současně se podnikům sníží náklady na obdělávání vinic mezi vykloučením a výsadbou nových vinic. Požadují zařazení do národního plánu France Relance 2030 (obnova, oživení Francie) na pěstování alternativních plodin během odpočinku půdy a tím získání finančních prostředků na „oživení“ půdy.

Dále jsou tu starší vinaři, kteří mají již právo na důchod, počítali s tím, že jejich vinice budou sloužit jako spolufinancování jejich důchodu. Ale o jejich vinice není zájem, ani ke koupi, ani k pronájmu. Obecně pro podniky v obtížích interprofesní organizace požadují osvobození od daně z pozemků mezi vykloučením a opětovnou výsadbou vinice a snížení sociálního pojištění. Od roku 2024 mají být zemědělcům poskytovány úvěry se sníženou sazbou 2,5 % v částce do 20 tisíc €/3 roky.

Z VÍCE ČLÁNKŮ V ODBORNÉM ČASOPISE
VITISPHERE ZPRACOVAL J. SEDLO, 3. 10.
2023

Francie: Organizace Modef nechce, aby byly vinice vykloučeny, ale chce, aby stát garantoval ceny vína

Modef si nepřejí klučení vinic, ale chce, aby stát garantoval ceny vína. Francouzské Hnutí rodinných farem (Modef = Mouvement de Défense des Exploitants Familiaux) požaduje minimální cenu 100 eur/hl pro vína bez ze-

měpisného označení, 160 eur pro vína s CHZO, 200 eur pro vína s CHOP a 260 eur pro biovína. Stejně jako návrat k právům na výsadbu.

VITISPHERE/3. 10. 2023/JS

Dvě vize z Bordeaux jak vykloučit vinice, aby bylo možné z vinařství i nadále žít

Vinaři v Bordeaux řeší krizi různě, zde jsou dva příklady:

„Je to pro nás těžká volba,“ přiznává Caroline Teycheney, vedoucí Château La Loubière (60 hektarů v konverzi na ekologické hospodaření). Své rozhodnutí skoncovat s pronájmy a vykloučit révu na vlastní náklady, čímž se její plocha zmenší o polovinu na 30 hektarů, shrnuje: „Rozhodli jsme se, že nebudeme žádat o podporu Meziprofesní radu pro víno v Bordeaux (CIVB) a vládu, protože nemá smysl přecházet na pěstování obilovin nebo oliv.“ Vzpomíná na to, že její otec měl 25 hektarů vinic, které postupně zvětšovala s odchodem sousedů do důchodu. Obchodní a ekonomické potíže však dostihly celou oblast. Po našich vinech není poptávka. Máme nadprodukcí, vyrábíme 5,2 milionu hl vína, zatímco prodáváme jen 3,9 milionu hl. Nedokážeme se domluvit mezi vinaři ani s obchodníky, abychom vymysleli celkovou strategii. Caroline Teycheney doufá, že se jí podaří zvýšit ziskovost zmenšením produkční plochy, a hledí do budoucnosti: „Mým cílem je zachovat tradici vinařství v Bordeaux. Zmenšit plochu, aby se vinice lépe předávaly dál. Klíčové je zajistit, aby naše vinice s označením AOC nadále existovaly a abychom se z nich mohli uživit. Rodina Teycheney vlastní v Saint-Émilionu zámek Fleur de Lisse, který se rozvíjí jako turistická atrakce, a plánuje využít synergie (nabídkou bílých a růžových vín z Bordeaux, protože v apelaci Saint-Émilion se vyrábí pouze červená vína). Caroline je však přesvědčena, že vinice v Bordeaux je třeba omezit: AOC má 110 000 hektarů, a aby to mohlo dobře fungovat, musí se plocha snížit na 80 000 hektarů. Celkem 9 000 ha s finanční podporou klučených vinic je podle ní jen malý krok.

Biovinař Christophe Québec, šéf stejnojmenných vinic (44 hektarů v ekologické konverzi, v roce 2024 bude vše certifikováno jako ekologické) uvádí, že dlouhodobá životaschopnost jeho ▶

rodinného podniku je ohrožena (cena 700 eur za sud vína z konvenčních šarží z konverze, tj. přibližně 78 Kč/l). Musí tedy prodávat víno sám, ale s 44 ha vinic má příliš mnoho práce na vinici i ve sklepě. 44 ha je příliš mnoho. Proto chce změnit způsob podnikání. Až do května v podniku pracoval na plný úvazek, ale rozhodl se zmenšit svůj úvazek, což mu umožní zmenšit i plochu vinic. Připravuje se využít dotované klučení, celkem na 15 ha vinic. Podal předběžnou žádost, aby byl v první vlně. Snížil by tak plochu vinic asi o 1/3, což odpovídá skutečnému prodeji vína. Vinařství prodává napřímo 10 % objemu v lahvích, 60 % na základě smlouvy s obchodníkem s vínem a 30 % jako nebalené víno ve velkoprodeji). 700 eur za sud je katastrofa. Chce vyloučit staré vinice, na terroirech nejnižší kvality, aby se mohl více soustředit na prodej svých lahví a zvážit přechod na biodynamické vinohradnictví. Bez podpory ze strany veřejných orgánů, a to jak pro ekologické, tak pro konvenční vinohradnictví by to nebylo možné. Současnou krizi považuje za nejhorší nejméně za posledních 100 let.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/16. 10. 2023/JS

Etapy probíhající krizové destilace ve Francii

Harmonogram provádění krizové destilace ve Francii byl dokončen 17. října hlasováním Rady pro víno FranceAgriMer, která oznámila druhou vlnu destilace v pátek 20. října, přičemž využití dodatečných 40 milionů eur oznámil 25. srpna francouzský ministr zemědělství Marc Fesneau. Toto prodloužení financování z krizové rezervy Evropské unie znamená, že destilační proces musí být dokončen do 31. prosince 2023 a platby provedeny do 31. ledna 2024. Jinými slovy, další závod s časem pro lihovary. První fáze destilace byla dokončena 15. října. Začínáme vyplácet první splátky podpory, přičemž do 15. října bylo vyplaceno 10 milionů eur (z 80 milionů eur na první fázi), informoval předseda Rady pro víno FranceAgriMer, který poukázal na naléhavou potřebu zahájit druhou vlnu.

Vzhledem k tomu, že se mají vydestilovat 3 miliony hektolitrů vína, byl krizový destilační program na období 2023–2024 rozdělen do tří etap kvůli osekánému financování jeho rozpočtu

ve výši 200 milionů eur. První fáze destilace je financována částkou 80 milionů eur z prostředků společné organizace trhu s vínem na rok 2023 (SOT s vínem), druhá se spoléhá na 40 milionů eur z krizových rezerv Evropské unie, zatímco třetí využívá 80 milionů eur z článku 213 SOT s vínem, který umožňuje státní podporu omezenou na 15 % obálky SOT každý rok. Konkrétně se podmínky probíhající druhé fáze oproti první nezměnily (minimální objem 30 hl, sankce atd.), ale celkový objem akce se v této druhé vlně oproti první vlně snížil na polovinu. Destilují se vína s CHOP, vína s CHZO i vins de France. Třetí fáze má být zahájena nejpozději 1. prosince a její dokončení se protáhne mezi roky 2023 a 2024 (s datem ukončení 31. června 2024).

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/19. 10. 2023/JS

Itálie: Dekret o dalších 6 milionech eur pro vinaře postižené plísní révy

Poté, co Senát dal zelenou tomuto dekretu, a do doby, než o něm bude hlasovat Poslanecká sněmovna, přicházejí další prostředky pro vinařské odvětví, těžce postižené plísní révy, která snížila jeho produkci o 6 milionů hektolitrů. K 1 milionu eur, který již byl poskytnut z Fondu solidarity, se přidává dalších 6 milionů eur, celkem tedy 7 milionů eur.

WINENEWS.IT/29. 9. 2023/JS

Německo: Krizová destilace pouze pro červená vína

Spolkové ministerstvo zemědělství nyní zveřejnilo ve Spolkové sbírce zákonů formální náležitosti ohlášené krizové destilace vína. Zájemci o účast si museli pospíšet: Přihlášky musely být podány písemně nebo elektronicky na příslušné zemské úřady do 22. října letošního roku. Podporu lze získat pouze na destilaci červených vín s CHOP, tj. musí mít číslo úřední zkoušky (zatřídění jako kvalitní nebo vyšší stupně). Kromě toho se zemědělský podnik žadatele musí nacházet v oblasti, pro kterou platí určité tržní podmínky podle nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2023/1225 (odstavec 2): výrazné zvýšení zásob vína na úrovni výrobce, výrazný pokles průměrné tržní ceny na úrovni výroby nebo vý-

razný pokles kumulativního prodeje na trhu na úrovni výroby. Zda se podmínky stanovené EU uplatňují, musí ověřit příslušné zemské orgány.

Žádosti mohou podávat výrobci vína, organizace výrobců vína, sdružení dvou nebo více výrobců a mezioborové organizace. Minimální množství je 300 litrů na žadatele. K dispozici je celkový rozpočet ve výši 6,5 milionu EUR, přičemž maximální podpora činí 0,65 EUR na litr vína určeného k destilaci, což zahrnuje i náklady na destilaci a dopravu. Podpora se bude vyplácet do 31. ledna 2024.

DDW/12. 10. 2023/JS

V Německu se destilují jakostní červená vína

Po Francii, Španělsku a Maďarsku nyní zveřejnilo rámcové podmínky pro plánovanou krizovou destilaci červených vín také Německo. Plánuje se 100 000 hektolitrů při maximální podpoře 65 centů za litr. Německo omezuje krizovou destilaci na červená vína s chráněným označením původu, tj. s úředním kontrolním číslem. Podniky, které podávají žádost, se musí nacházet v oblastech podléhajících určitým tržním podmínkám: výrazný nárůst zásob vína u výrobců nebo výrazný pokles průměrné tržní ceny. O tom, na které oblasti se požadavky vztahují, rozhodují příslušné zemské orgány.

K dispozici je celkový rozpočet ve výši 6,5 milionu eur. Peníze pocházejí z krizového balíčku EU pro zemědělství. Při očekávaném objemu 100 000 hektolitrů to znamená maximální sazbu dotace 0,65 €/l. Pokud skutečně deklarované množství vína překročí 100 000 hektolitrů, rozpočet se přiměřeně rozdělí na všechny. Do konce října bude známo, kolik vína bylo skutečně přihláшено pro nouzovou destilaci. Peníze se budou vyplácet až do ledna 2024.

DER WINZER/18. 10. 2023/JS

Napa získala federální grant ve výši 37,5 milionu USD na protipožární výstavbu

Okresu Napa byl přidělen federální grant na budování odolné infrastruktury a komunit, který má pomoci vybudovat požárně odolné objekty v regionu. Lesní požáry mají v Napa Valley vysokou

prioritu, pokud jde o problémy, kterým čelí vinařské odvětví. Požáry se dotýkají každého obyvatele okresu Napa a jen vinařské odvětví v Napě stály v roce 2020 podle odhadů 2 miliardy USD. V září 2022 Rada pro lesnictví a požární ochranu jednomyslně odhlasovala nový soubor minimálních protipožárních předpisů pro stát Kalifornie. Velká část nových předpisů se týká šířky silnic, aby bylo zajištěno, že požární vozy budou schopny se dostat do postižených oblastí a v případě potřeby se otočit.

Mezi výrobci vína se však objevily obavy, že pokud by jejich vinařství vyhořelo, mohli by být vyloučeni z obnovy, pokud by silnice, na které vinařství stojí, byla nyní kvůli aktualizovaným předpisům považována za příliš úzkou pro průjezd hasičských vozů.

V listopadu 2022 představila stavební společnost Dvele svůj projekt objektu, který lze po lesním požáru obnovit za pouhý měsíc a který má z velké části nehořlavý exteriér. Vnější povrchy domu jsou z velké části odolné proti

ohni, zatímco solární panely a záložní baterie chrání před vypnutím proudu v případě požáru. Pokročilý ventilační systém filtruje kouř a recirkuluje vzduch v místnosti. Ještě působivější je schopnost budovy samostatně monitorovat příznaky požáru, a to díky 300 čidlům zabudovaným do stěn, elektrických, vodovodních a vzduchotechnických systémů, které sledují teplotu a úroveň vlhkosti.

THE DRINKS BUSINESS.COM/SARAH NEISHOVÁ/21. 9. 2023/JS